

แนวคำวินิจฉัย
เกี่ยวกับ
การคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

หนังสือ : แนวคำวินิจฉัยเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

จัดทำโดย : สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
โทรศัพท์ 0 2281 8559 0 2282 2283
โทรสาร 0 2281 8543
<http://www.oic.go.th>

พิมพ์เมื่อ : เดือนสิงหาคม 2556

จำนวนพิมพ์ : 450 เล่ม

บรรณาธิการ : นายเยี่ยมศักดิ์ คุ้มอินทร์

ฝ่ายวิชาการ : นายเยี่ยมศักดิ์ คุ้มอินทร์
ผู้อำนวยการส่วนงานวินิจฉัยอุทธรณ์

ฝ่ายจัดพิมพ์ : ส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

พิมพ์ที่ : บริษัท สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด
โทรศัพท์ 0 2903 8257 – 9
โทรสาร 0 2921 4587

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำหนังสือ แนวคำวินิจฉัยเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ขึ้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐได้นำไปเป็นแนวทางในการใช้ดุลยพินิจเพื่อให้การคุ้มครองสิทธิของประชาชนในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิส่วนบุคคล และการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการหวังว่า เนื้อหาสาระสำคัญต่างๆ ในหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลตามกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

1 สิงหาคม 2556

สารบัญ

หน้า

คำนำ	3
1. กฎหมายที่กำหนดสิทธิและให้การคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล	5
2. แนวคิดและหลักการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล	5
3. นิยามและความหมาย	7
4. เหตุผลความจำเป็นในการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล	8
5. การบริหารจัดการเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามกฎหมาย	8
6. สิทธิอุทธรณ์เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล	11
7. บัญชีรายการคำวินิจฉัยที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล	12
(ระหว่าง พ.ศ. 2548 - 2555)	
ภาคผนวก	15

1. กฎหมายที่กำหนดสิทธิและให้การคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล

1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 35 บัญญัติว่า “สิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง ตลอดจนความเป็นอยู่ส่วนตัวย่อมได้รับความคุ้มครอง

การกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความหรือภาพไม่ว่าด้วยวิธีใดไปยังสาธารณชน อันเป็นการละเมิด หรือกระทบถึงสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัวจะกระทำได้ เว้นแต่ กรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากการแสวงประโยชน์โดยมิชอบจากข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

รัฐธรรมนูญได้รับรองหลักการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลไว้เป็นสำคัญ คือ “สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว” (Right to Privacy) กล่าวได้ว่า เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลทุกสังคม ซึ่งทุกประเทศให้ความสำคัญอย่างมาก

1.2 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ได้กำหนดหลักการและเหตุผล ไว้ชัดเจนว่า “... สมควรกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิได้รู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ ทั้งนี้เพื่อปกป้องรักษา ประโยชน์ของตนประการหนึ่ง กับสมควรคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของราชการ ไปพร้อมกัน ”

2. แนวคิดและหลักการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล

2.1 แนวคิดในการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลในความหมายอย่างกว้าง สามารถให้ความหมาย ครอบคลุมถึงสิทธิต่าง ๆ หลายประการ ประกอบด้วย

(1) การคุ้มครองความเป็นส่วนตัวเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร (Information Privacy) เป็นการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลโดยวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดเก็บรวบรวม ประมวลผล และบริหารจัดการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล

(2) การคุ้มครองความเป็นส่วนตัวในชีวิตและร่างกาย (Bodily Privacy) เป็นการให้การคุ้มครอง โดยวางหลักเกณฑ์เพื่อป้องกันหรือยับยั้งการกระทำใด ๆ อันเป็นการละเมิดความเป็นส่วนตัว เช่นการทดลองทางพันธุกรรม การทดลองยา เป็นต้น

(3) การคุ้มครองในการติดต่อสื่อสาร (Communication Privacy) ให้การคุ้มครองโดยวางหลัก เกณฑ์เกี่ยวกับการรักษาความลับ ความปลอดภัย และความเป็นส่วนตัวในการติดต่อสื่อสารทางจดหมาย โทรศัพท์ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ผู้ใดจะก้าวล่วง หรือล่วงรู้มิได้

(4) การคุ้มครองความเป็นส่วนตัวในเคหสถาน (Territorial Privacy) เป็นการจำกัดขอบเขตการใช้สิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่นที่จะบุกรุกเข้าไปในสถานที่ส่วนตัวของบุคคลมิได้ ทั้งนี้รวมถึงการติดตั้งกล้องบันทึกภาพและเสียง การตรวจสอบรหัสประจำตัวของบุคคล (ID Check) ฯลฯ

ในการให้ความคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลที่ชัดเจนและสำคัญยิ่ง คือ “การคุ้มครองความเป็นส่วนตัวในข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล”

2.2 แนวคิดพื้นฐาน คือ บุคคลธรรมดาย่อมมีศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ มีสิทธิในการมีชีวิตส่วนตัว และเป็นสิทธิของบุคคลที่จะอยู่โดยลำพัง ได้รับการปลดปล่อยจากสังคม สามารถแยกตนเองออกจากสังคมได้ตามความต้องการของตน โดยสามารถปลีกตนเองให้ออกห่างจากการรับรู้ และการตรวจสอบของสังคมได้ เพื่อดำรงชีวิตในส่วนที่เกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวเฉพาะของตน

2.3 หลักความเป็นเจ้าของข้อมูล และสิทธิของเจ้าของข้อมูล กล่าวคือ ข้อมูลข่าวสารที่เป็นสิ่งเฉพาะตนของผู้ใด ถือว่าผู้นั้นเป็นเจ้าของข้อมูล เมื่อผู้นั้นขอก็ต้องได้สิทธิเข้าตรวจดู และเมื่อมีผู้อื่นมีสิทธิหรือได้รับอนุญาตให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้น จะต้องไม่หลักเกณฑ์ในการเข้าถึงหรือเข้าตรวจดู และต้องรับผิดชอบหากนำไปใช้หรือปล่อยให้มีการเปิดเผยต่อไป อันเป็นละเมิดสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

ในกรณีที่เจ้าของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเป็นผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือเจ้าข้อมูลถึงแก่ความตาย ต้องยึดหลักของผู้มีอำนาจทำการแทน จึงต้องมีบทบัญญัติกำหนดสิทธิให้ผู้แทนโดยชอบธรรมใช้สิทธิแทนเจ้าของข้อมูลได้

2.4 หลักความยินยอม เป็นหลักการที่กำหนดให้ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลก่อน การเปิดเผยโดยปราศจากการยินยอมดังกล่าวถือเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

2.5 หลักความถูกต้องของข้อมูล ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลต้องยึดหลักของความถูกต้อง ครบถ้วน และผู้ครอบครอง ควบคุม หรือดูแลข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้นต้องปรับปรุงแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

2.6 หลักการแก้ไข เปลี่ยนแปลงข้อมูลส่วนบุคคลโดยเจ้าของข้อมูล ผู้เป็นเจ้าของข้อมูลมีสิทธิขอให้มีการแก้ไข เปลี่ยนแปลง หากเห็นว่าการจัดเก็บรวบรวมไว้ไม่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง หรือขอให้ลบทิ้งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนได้ หากเห็นว่าหมดความจำเป็นที่ต้องจัดเก็บข้อมูลนั้นไว้

2.7 ผลกระทบในปัจจุบันเกี่ยวกับข่าวสารส่วนบุคคล

- (1) การพัฒนาล้ำยุคของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ส่งผลให้การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในระบบฐานข้อมูลส่วนบุคคลต่างๆ สามารถเคลื่อนย้ายและเชื่อมโยงได้โดยไม่จำกัดสถานที่และเวลาอีกต่อไป การเข้าถึงโดยบุคคลที่ไม่ใช่เจ้าของข้อมูล รวมถึงการจัดเก็บ ประมวลผล การส่งต่อข้อมูลส่วนบุคคลทำได้โดยง่าย สะดวก และรวดเร็ว
- (2) สิทธิในความเป็นส่วนตัวหรือสิทธิส่วนบุคคล ในปัจจุบันนับวันจะยิ่งถูกละเมิดมาก และรุนแรงยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นจากฝ่ายรัฐเองหรือเอกชนก็ตาม เนื่องจากการพัฒนาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ส่งผลให้มีการนำข้อมูลไปใช้โดยละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นได้ง่ายมาก
- (3) การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล นอกจากมีผลกระทบต่อเกียรติยศ ชื่อเสียงของบุคคลแล้วยังมีผลกระทบต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลได้ เช่น ข้อมูลทางการเงิน เป็นต้น
- (4) ข้อมูลส่วนบุคคล ผู้อื่นสามารถนำไปใช้แสวงหาผลประโยชน์เชิงพาณิชย์ได้
- (5) เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างๆ สามารถใช้ข้อมูลส่วนบุคคลในการตรวจสอบอันเป็นผลร้ายกับเจ้าของข้อมูลอยู่เสมอ และประชาชนสามารถใช้เพื่อปกป้องประโยชน์ หรือเรียกร้องสิทธิของตนตามกฎหมายได้

2.8 บุคคลที่ได้รับการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ต้องเป็นบุคคลธรรมดา โดยไม่รวมถึงนิติบุคคล และบุคคลดังกล่าวต้องมีสัญชาติไทย ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 บัญญัติว่า “เพื่อประโยชน์แห่งหมวดนี้ “บุคคล หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทย และบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทย แต่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย”

3. นิยามและความหมาย

3.1 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ให้คำนิยามของคำว่า “ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้นหรือมีเลขหมายรหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้เช่นลายพิมพ์นิ้วมือแผ่นบันทึกลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย ”

3.2 วิกีพีเดีย (Wikipedia) ให้ความหมายถึง “สิทธิในความเป็นส่วนตัว”ไว้ดังนี้

- (1) “ความเป็นส่วนตัว หรือ สิทธิส่วนบุคคล คือ การกระทำทั้งหลายที่เป็นการกระทำเฉพาะตัวเฉพาะบุคคล”

(2) ความหมาย “สิทธิในความเป็นส่วนตัวหรือ สิทธิส่วนบุคคล” หมายถึงสิทธิของบุคคลที่ประกอบไปด้วยสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัว ในเรื่องดังกล่าว น่าจะจัดอยู่ในเรื่องของความเป็นอยู่ส่วนตัวซึ่งหมายความว่า สถานะที่บุคคลจะรอดพ้นจากการสังเกต การรู้เห็น การสืบความลับ การรบกวนต่างๆ และความมีสันโดษ ไม่ติดต่อสัมพันธ์กับสังคม โดยทั้งนี้ ขอบเขตที่บุคคลควรได้รับการคุ้มครองและการเคารพในสิทธิส่วนบุคคลก็คือการดำรงชีวิตอย่างเป็นอิสระ มีการพัฒนาบุคลิกลักษณะตามที่ต้องการ สิทธิที่จะแสวงหาความสุขในชีวิตตามวิถีทางที่อาจเป็นไปได้ และเป็นความพอใจตราบเท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนและไม่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น ซึ่งสิทธิในความเป็นส่วนตัวหรือสิทธิส่วนบุคคลนี้เป็น สิทธิขั้นพื้นฐานโดยมีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 35”

4. เหตุผลความจำเป็นในการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล

- (1) เพื่อวางหลักประกันในการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล
- (2) เพื่อสนับสนุนการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
- (3) เป็นผลพวงจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
- (4) เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานที่เหมาะสมในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย การจัดทำ การรวบรวม การจัดเก็บ การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

5. การบริหารจัดการเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามกฎหมาย

5.1 การจัดเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

มาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 บัญญัติว่า

“ หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลดังต่อไปนี้

- (1) ต้องจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพียงพอที่เกี่ยวข้องและจำเป็น เพื่อดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์เท่านั้นและยกเลิกการจัดให้มีระบบดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น
- (2) พยายามเก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่จะกระทบถึงประโยชน์ได้เสียโดยตรงของบุคคลนั้น
- (3) จัดให้มีการพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาและตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องอยู่เสมอเกี่ยวกับสิ่งดังต่อไปนี้
 - ประเภทของบุคคลที่มีการเก็บข้อมูลไว้
 - ประเภทของระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
 - ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ
 - วิธีการขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของเจ้าของข้อมูล

- วิธีการขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล

- แหล่งที่มาของข้อมูล

(4) ตรวจสอบแก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในความรับผิดชอบให้ถูกต้องอยู่เสมอ

(5) จัดระบบรักษาความปลอดภัยให้แก่ระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามความเหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้โดยไม่เหมาะสมหรือเป็นผลร้ายต่อเจ้าของข้อมูล

ในกรณีที่เก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบล่วงหน้าหรือพร้อมกับการขอข้อมูลถึงวัตถุประสงค์ที่จะนำข้อมูลมาใช้ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ

5.2 หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

(1) ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะรู้ถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน และเมื่อบุคคลนั้นมีคำขอเป็นหนังสือ หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นจะต้องให้บุคคลนั้นหรือผู้กระทำการแทนบุคคลนั้นได้ตรวจดูหรือได้รับสำเนาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลนั้นและให้นำมาตรา ๙ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา 25 วรรคหนึ่ง)

และการเปิดเผยรายงานการแพทย์ที่เกี่ยวกับบุคคลใด ถ้ากรณีมีเหตุอันควรเจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยต่อเฉพาะแพทย์ที่บุคคลนั้นมอบหมายก็ได้ (มาตรา 25 วรรคสอง)

(2) กรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐขอข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใด และเป็นกรณีที่ผู้นั้น(เจ้าของข้อมูล) อาจให้ข้อมูลได้ด้วยความสมัครใจหรือเป็นกรณีมีกฎหมายบังคับ หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบในกรณีการให้จัดส่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปยังที่ใดซึ่งจะเป็นผลให้บุคคลทั่วไปทราบข้อมูลข่าวสารนั้นได้ เว้นแต่เป็นไปตามลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ (มาตรา 23 วรรคสอง)

(3) กรณีที่เจ้าของข้อมูลไม่ให้ความยินยอมหรือไม่อาจให้ความยินยอมได้ และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร หน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน (มาตรา 15 วรรคหนึ่ง)

(4) ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ผู้นั้นเสนอคำคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องให้เวลาอันสมควรที่ผู้นั้นอาจเสนอคำคัดค้านได้ ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง (มาตรา 17 วรรคหนึ่ง)

(5) ผู้ที่ทราบว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของตนมีสิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้โดยทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบ (มาตรา 17 วรรคสอง)

(6) หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 24 วรรคหนึ่ง (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๙) ให้มีการจัดทำบัญชีแสดงการเปิดเผยกำกับไว้กับข้อมูลข่าวสารนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(7) หลักเกณฑ์ที่คุ้มครองเจ้าหน้าที่ ในกรณีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลใดที่เข้าข่ายให้ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย มาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 บัญญัติว่า

“การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดแม้จะเข้าข่ายต้องมีความรับผิดชอบตามกฎหมายใดให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ต้องรับผิดชอบหากเป็นการกระทำโดยสุจริตในกรณีดังต่อไปนี้

(1) ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ดำเนินการโดยถูกต้องตามระเบียบตามมาตรา ๑๖

(2) ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมีคำสั่งให้เปิดเผยเป็นการทั่วไปหรือเฉพาะแก่บุคคลใดเพื่อประโยชน์อันสำคัญยิ่งกว่าที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะหรือชีวิตร่างกาย สุขภาพ หรือประโยชน์อื่นของบุคคล และคำสั่งนั้นได้กระทำโดยสมควรแก่เหตุ ในการนี้จะมีการกำหนดข้อจำกัดหรือเงื่อนไขการใช้ข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเหมาะสมก็ได้

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมายหากจะพึงมีในกรณีดังกล่าว”

5.3 ข้อยกเว้น กรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาจเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลโดยปราศจากความยินยอมของเจ้าของข้อมูล มาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 บัญญัติว่า

“หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่นโดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมิได้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผย ดังต่อไปนี้

(1) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตนเพื่อการนำไปใช้ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น

(2) เป็นการใช้อ้างอิงตามปกติภายในวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้น

(3) ต่อหน่วยงานของรัฐที่ทำงานด้านการวางแผนหรือการสถิติหรือสำมะโนต่าง ๆ ซึ่งมีหน้าที่ต้องรักษาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไว้ไม่ให้เปิดเผยต่อไปยังผู้อื่น

(4) เป็นการให้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยโดยไม่ระบุชื่อหรือส่วนที่ทำให้รู้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับบุคคลใด

(5) ต่อหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามมาตรา 26 วรรคหนึ่งเพื่อการตรวจดูคุณค่าในการเก็บรักษา

- (6) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อการป้องกันการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย การสืบสวน การสอบสวน หรือการฟ้องคดี ไม่ว่าเป็นคดีประเภทใดก็ตาม
- (7) เป็นการให้ซึ่งจำเป็นเพื่อการป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพของบุคคล
- (8) ต่อศาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมาย ที่จะขอข้อเท็จจริงดังกล่าว
- (9) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ”

6. สิทธิอุทธรณ์เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

6.1 กรณีที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนเอง แล้วหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผย เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลต้องใช้สิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ซึ่งบัญญัติว่า

“ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดตามมาตรา 14 หรือ มาตรา 15 หรือ มีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสียตามมาตรา 17 ผู้นั้นอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้น โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ”

6.2 กรณีที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลขอแก้ไข ลบ เปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนเอง แล้วหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้แก้ไข เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลต้องใช้สิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา 25 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ซึ่งบัญญัติว่า

“ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารให้ตรงตามที่มีคำขอให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งไม่ยินยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสาร โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ และไม่ว่ากรณีใด ๆ ให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหมายเหตุคำขอของตนแนบไว้กับข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องได้”

7. บัญชีรายการคำวินิจฉัยที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล (ระหว่าง พ.ศ. 2548 - 2555)

คำวินิจฉัยที่	มีมติวินิจฉัยให้	คำขอ และข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ
สด 060/2548	ยกอุทธรณ์	ขอให้เปิดเผย ข้อมูลทะเบียนราษฎรของบุคคล
สด 062/2548	เปิดเผยข้อมูลตามอุทธรณ์	ขอให้เปิดเผย ข้อมูลในระบบประกันสังคม เช่น สถานที่ทำงาน ที่อยู่ และเบอร์โทรศัพท์ ค่าจ้างเงินสมทบ เป็นต้น
สด 082/2548	ยกอุทธรณ์	ขอให้เปิดเผย รายชื่อลูกหนี้ตามคำพิพากษา รวมถึงข้อมูล สถานที่ทำงาน และอัตราเงินเดือนของลูกหนี้
สด 086/2548	ยกอุทธรณ์	ขอให้เปิดเผย ข้อมูลในระบบประกันสังคม ซึ่งเป็นลูกหนี้ ของผู้อุทธรณ์ตามคำพิพากษา
สด 095/2548	ยกอุทธรณ์	ขอให้เปิดเผย ข้อมูลในระบบประกันสังคม ได้แก่ ประวัติ การประกันตนของบุคคล จำนวน ๑๓๒ ราย
สด 131/2548	เปิดเผยข้อมูลตามอุทธรณ์ ยกเว้นข้อมูลส่วนบุคคล	ขอให้เปิดเผย เกี่ยวกับการขอใบอนุญาตทำงานของบุคคล ต่างด้าว
สด 135/2548	เปิดเผยข้อมูลตามอุทธรณ์	ขอให้เปิดเผย สภาพการทางตำแหน่งของพนักงาน กสท จำนวน 59 คน
สด 011/2549	ยกอุทธรณ์	ขอแก้ไข วัน เดือน ปีเกิด ในทะเบียนประวัติพนักงาน การไฟฟ้าภูมิภาคของผู้อุทธรณ์
สด 033/2549	ยกอุทธรณ์ แต่ให้เปิดเผย สถานที่ทำงานของบุคคล	ขอให้เปิดเผย ข้อมูลของลูกจ้างในระบบฐานข้อมูลของ สำนักงานประกันสังคม
สด 072/2549	ยกอุทธรณ์	ขอลบทะเบียนประวัติอาชญากร
สด 071/2549	ให้แก้ไขตามคำขอ	ขอแก้ไข ปีเกิดในสมุดประวัติเพื่อให้ถูกต้องตรงกับ หลักฐานทะเบียนราษฎร
สด 101/2549	เปิดเผยสัญญาจ้าง ส่วนเอกสารประกอบมิให้เปิดเผย	ขอให้เปิดเผย ข้อมูลของลูกจ้างเทศบาล ได้แก่ ใบสมัคร สัญญาจ้าง ผลคะแนนสอบสัมภาษณ์ ฯลฯ
สด 005/2550	เปิดเผย ข้อมูลตามคำขอ	ขอให้เปิดเผย ข้อมูลสถานที่ทำงานของบุคคลต่างด้าว
สด 006/2550	ยกอุทธรณ์	ขอให้เปิดเผย ทะเบียนประวัติอาชญากรของสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติในส่วนที่เกี่ยวกับประวัติของผู้อุทธรณ์
สด 028/2550	ยกอุทธรณ์	ขอแก้ไข วัน เดือน ปีเกิด ในทะเบียนประวัติพนักงาน เทศบาลของตน
สด 068/2550	เปิดเผย ข้อมูลตามคำขอ	ขอให้เปิดเผย สถานที่ทำงาน และแหล่งรายได้

สด 095/2550	ยกอุทธรณ์ โดยให้บันทึก รายละเอียดพฤติการณ์แห่งคดี	ขอแก้ไข โดยลบประวัติของตนออกจากทะเบียนประวัติ อาชญากรรม
สด 118/2550	เปิดเผย ข้อมูลตามคำขอ	ขอให้เปิดเผย สถานที่ทำงานของผู้ประกันตน จำนวน 2 ราย ซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา
สด 126/2550	ยกอุทธรณ์	ขอให้เปิดเผย สถานที่ทำงาน การส่งเงินสมทบผู้ประกันตน ซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาจำนวน 3 ราย
สด 024/2551	ยกอุทธรณ์	ขอให้เปิดเผย การส่งเงินสมทบผู้ประกันตน ซึ่งเป็นลูกหนี้ ตามคำพิพากษาจำนวน 4 ราย
สด 025/2551	ยกอุทธรณ์	ขอให้เปิดเผย บัญชีเงินฝากของบุคคล 4 ราย
สด 065/2551	ให้แก้ไขตามคำขอ	ขอแก้ไข วัน เดือน ปี เกิด ในทะเบียนประวัติข้าราชการ
สด 050/2552	ให้แก้ไขตามคำขอ	ขอแก้ไข วัน เดือน ปี เกิด ใน ในทะเบียนประวัติ ก.พ. 7
สด 076/2552	ไม่ต้องลบประวัติ แต่ให้เพิ่ม รายละเอียดเกี่ยวกับโทษ	ขอลบข้อมูลประวัติอาชญากรรมของตนเองในทะเบียนประวัติ อาชญากรรม
พส 002/2552	ยกอุทธรณ์	ขอแก้ไข ใบบันทึกการตรวจสอบผู้ป่วย ใบประวัติผู้ป่วย และเวชระเบียนคอมพิวเตอร์ของโรงพยาบาลสุเวียง
สด 166/2552	ยกอุทธรณ์	เอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินของผู้ค้าประกันของลูกหนี้
สด 181/2552	เปิดเผยข้อมูลตามอุทธรณ์ เฉพาะลายมือชื่อ	ขอให้เปิดเผย ประวัติการทำงานของข้าราชการตำรวจ (ก.พ. 7)
สด 046/2553	เปิดเผย ข้อมูลตามคำขอ	ขอให้เปิดเผย ข้อมูลรายชื่อผู้เสียชีวิต และจำนวนเงิน ที่เสียชีวิตต่าง ๆ ให้กับ อบต. ท่าตูม
สด 066/2554	ยกอุทธรณ์	ขอแก้ไข วันเดือน ปี เกิด ในทะเบียนประวัติข้าราชการ และลูกจ้างประจำกรุงเทพมหานคร
สด 204/2554	ยกอุทธรณ์	ขอแก้ไข วัน เดือน ปี เกิด ในทะเบียนบ้าน
สด 006/2555	ยกอุทธรณ์	ขอแก้ไข วันเดือนปีเกิด ในทะเบียนประวัติข้าราชการ (ก.พ. 7)
สด 009/2555	เปิดเผยข้อมูลตามอุทธรณ์	ขอให้เปิดเผย ข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาการแก้ไข วันเดือนปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการของผู้อุทธรณ์

ภาคผนวก

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๖๐ /๒๕๕๘

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อมูลทะเบียนราษฎรของบุคคล

ผู้อุทธรณ์ : บริษัทไพรมัส ลิซซิ่ง จำกัด
โดยนายเพชรพงษ์ [REDACTED] ทนายความ
ผู้รับมอบอำนาจ
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานเขตสวนหลวง

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์โดยนายประสิทธิ์ [REDACTED] ตัวแทนช่วง ได้ยื่นคำร้องลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ต่อนายทะเบียนเขตสวนหลวง ขอให้สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง ตรวจสอบข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรจากฐานข้อมูลการทะเบียนของบุคคลรวม ๕ ราย เพื่อใช้ดำเนินการเกี่ยวกับการฟ้องคดี แต่หัวหน้าฝ่ายทะเบียน เขตสวนหลวง มีคำสั่งบันทึกในคำร้องแจ้งนายประสิทธิ์ สวมมา ทราบว่า “หลักฐานไม่ครบอย่างน้อยให้สอบ ป.ค.๑๔ ทนายแทน” ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ อุทธรณ์คำสั่งหัวหน้าฝ่ายทะเบียน เขตสวนหลวง ต่อผู้อำนวยการเขตสวนหลวง

ฝ่ายทะเบียน เขตสวนหลวง มีบันทึกที่ ทบ ๕๙/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ถึงผู้อำนวยการเขตสวนหลวง แจ้งว่า ตามที่ผู้อุทธรณ์ขอให้เปิดเผยข้อมูลทะเบียนราษฎรของบุคคลจำนวน ๕ ราย นั้น เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลส่วนบุคคลไม่อาจเปิดเผยได้ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ความเห็นให้สอบ ป.ค.๑๔ ทนายความผู้รับมอบอำนาจประกอบคำร้องถูกต้องแล้ว พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบผลการพิจารณาตามบันทึกข้างต้นทางโทรสารด้วย ซึ่งผู้อำนวยการเขตสวนหลวงได้รับทราบการดำเนินข้างต้นแล้ว

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเขตสวนหลวงดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำขอข้อมูลข่าวสารของผู้อุทธรณ์ คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

หน้า ๑ ใน ๔ หน้า

ของสำนักงานเขตสวนหลวง คำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ หนังสือชี้แจงของสำนักงานเขตสวนหลวง ที่ กท ๗๗๐๒/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๘ และที่ กท ๗๗๐๒/๓๓๗ ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๕๘ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วได้ความว่า ผู้อุทธรณ์ประกอบกิจการให้เช่าซื้อรถยนต์มีความประสงค์ขอตรวจสอบข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรของลูกหนี้ผู้เช่าซื้อรถยนต์และผู้ค้าประกันการเช่าซื้อรถยนต์ รวม ๕ ราย เพื่อนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปใช้ยื่นประกอบคำฟ้องต่อศาล เนื่องจากลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ค่าเช่าซื้อรถยนต์ตามกำหนด ผู้อุทธรณ์ได้มอบอำนาจให้นายณรงค์ [] เป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทน และนายณรงค์ [] ได้มอบอำนาจให้บริษัทกฎหมายรัชต์พงษ์ จำกัด โดยนายเพชรพงษ์ [] กรรมการ เพื่อดำเนินการติดตามทวงถามหนี้ค้างชำระ รวมถึงให้มีอำนาจตรวจสอบประวัติบุคคลของลูกหนี้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นายเพชรพงษ์ [] จึงมอบอำนาจช่วงให้ภคยประสิทธิ์ [] ซึ่งเป็นพนักงานรับ-ส่งเอกสารของบริษัทกฎหมายรัชต์พงษ์ จำกัด ไปดำเนินการขอคัดถ่ายสำเนาทะเบียนราษฎร (ทร.๑๔) ของลูกหนี้ผู้อุทธรณ์ทั้ง ๕ ราย จากสำนักงานทะเบียนกลาง โดยยื่นคำร้องลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ยื่นต่อสำนักงานเขตสวนหลวง แต่สำนักงานเขตสวนหลวงปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ร้องขอโดยให้เหตุผลว่า หลักฐานไม่ครบอย่างน้อยให้สอบ ป.ค.๑๔ (บันทึกปากคำ) ทนายความแทน ผู้อุทธรณ์มิได้ให้ทนายความไปให้ปากคำต่อสำนักงานเขตสวนหลวง แต่มีหนังสือลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ อุทธรณ์คำสั่งต่อสำนักงานเขตสวนหลวง สำนักงานเขตสวนหลวงจึงแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอเป็นข้อมูลส่วนบุคคลไม่อาจเปิดเผยได้ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่บัญญัติว่า “ข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรต้องถือเป็นความลับและให้นายทะเบียนเป็นผู้เก็บรักษาและใช้เพื่อการปฏิบัติตามที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้เท่านั้น ห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อความหรือตัวเลขนั้นแก่บุคคลใดๆ ซึ่งไม่มีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้หรือแก่สาธารณชนเว้นแต่ผู้มีส่วนได้เสียขอทราบเกี่ยวกับสถานภาพทางครอบครัวของผู้ที่ตนจะมีนิติสัมพันธ์ด้วย หรือเมื่อมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสถิติ หรือเพื่อประโยชน์แก่การรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือการดำเนินคดีและการพิจารณาคดี หรือการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย และไม่ว่าในกรณีใดจะนำข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรไปใช้เป็นหลักฐานที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลมิได้”

ผู้อุทธรณ์ชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ ว่า ผู้อุทธรณ์มีข้อมูลสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านของบุคคล ๕ ราย ดังกล่าวแล้ว ฉะนั้น การขอคัดถ่ายสำเนาทะเบียนราษฎรแม้จะเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลแต่ผู้อุทธรณ์ ได้ทราบอยู่แล้ว และนายประสิทธิ์ [] ผู้ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารได้รับมอบอำนาจจากผู้อุทธรณ์ จึงเสมือนดำเนินการแทนทนายความผู้รับมอบอำนาจจากผู้อุทธรณ์ ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียในฐานะเจ้าหน้าที่ที่จะติดตามทวงถามให้ลูกหนี้ทั้ง ๕ ราย ชำระหนี้ และมีความจำเป็นต้องทราบที่อยู่ปัจจุบันของบุคคล ๕ ราย เพื่อส่งสำเนาคำฟ้อง ซึ่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน

เขตสวนหลวงได้ใช้ดุลพินิจในการอนุญาตหรือไม่อนุญาตที่แตกต่างกันโดยไม่มีมาตรฐานที่แน่นอน เมื่อนายประสิทธิ์ [] ได้รับการปฏิเสธการคัดถ่ายสำเนาทะเบียนราษฎรจากสำนักงานเขตสวนหลวง ในวันเดียวกันนั้น (วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘) นายประสิทธิ์ [] ได้นำหลักฐานชุดเดียวกันไปขอคัดถ่ายสำเนาทะเบียนราษฎรของบุคคลทั้ง ๕ ราย จากสำนักงานเขตสะพานสูง ซึ่งก็ได้รับสำเนาทะเบียนราษฎรของบุคคลตามที่ร้องขอครบถ้วนแล้ว แต่ผู้อุทธรณ์ต้องการอุทธรณ์คำสั่งของสำนักงานเขตสวนหลวงเพียงเพื่อให้วินิจฉัยเป็นบรรทัดฐานให้หน่วยราชการยึดถือปฏิบัติต่อไปเท่านั้น ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้เพราะผู้อุทธรณ์มีสิทธิตรวจสอบข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

สำนักงานเขตสวนหลวง ซึ่งแจ้งเพิ่มเติม ตามหนังสือ ที่ กท ๗๗๐๒/๓๓๗ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๘ ว่า การขอคัดทะเบียนบ้านในกรณีของผู้อุทธรณ์ เนื่องจากกฎหมายกำหนดเป็นข้อมูลลับ การปฏิบัติงานต้องใช้รหัสลับส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ ดังนั้น หัวหน้าฝ่ายทะเบียนไม่อาจสั่งการให้ผู้หนึ่งผู้ใดใช้รหัสลับส่วนตัวเข้าไปดำเนินการโดยขัดระเบียบและหนังสือสั่งการ ทั้งนี้ นายทะเบียนไม่ได้ปฏิเสธการดำเนินการในกรณีดังกล่าวแต่ให้สอบปากคำนายความ (สอบ ป.ค.๑๔ ตามแบบที่สำนักทะเบียนกลางกำหนด) ไว้เป็นหลักฐานเพิ่มเติมตามหนังสือสั่งการของสำนักทะเบียนกลาง

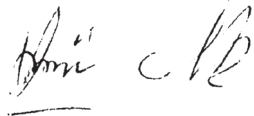
คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่การดำเนินการเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎรของสำนักงานเขตต่าง ๆ เป็นการดำเนินการในฐานะนายทะเบียนตามที่อยู่อาศัยการทะเบียนกลางกำหนดตามนัยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่บัญญัติว่า “เพื่อประโยชน์ในการเก็บรักษาและควบคุมการทะเบียนราษฎร การตรวจสอบพิสูจน์ตัวบุคคลและประมวลผลข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร ให้สำนักทะเบียนกลางดำเนินการจัดเก็บข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรตามที่อยู่อาศัยการทะเบียนกลางกำหนด และปรับปรุงข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรให้ตรงต่อความเป็นจริงอยู่เสมอ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง” ดังนั้น เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้อุทธรณ์ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ร้องขอจากสำนักงานเขตสะพานสูงไปเรียบร้อยแล้ว จึงไม่มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่าข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอเปิดเผยได้หรือไม่อีกต่อไป อย่างไรก็ตาม หากผู้อุทธรณ์เห็นว่าสำนักงานเขตสวนหลวงปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายประการใดก็อาจใช้สิทธิร้องเรียนต่อหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายต่อไปได้ ซึ่งหากเป็นกรณีที่เข้าเงื่อนไขตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ก็มีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

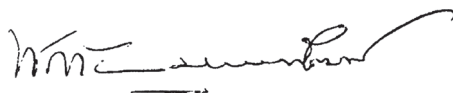
หัวหน้าคณะที่ ๑

(ศาสตราจารย์วิเชียร วัฒนคุณ)

กรรมการ

(นางเน่งน้อย วิศวโยธิน)

กรรมการ

(นายจัตภัย บุรุษพัฒน์)

กรรมการ

(นายสมชาย หอมลออ)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

(นายมงคล ฤ สงขลา)

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๖๒ /๒๕๕๘
เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อมูลผู้ประกันตน

ผู้อุทธรณ์ : นายพงศกร [REDACTED]
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดจันทบุรี

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ถึงประกันสังคมจังหวัดจันทบุรี ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับจำเลย จำนวน ๑ ราย ซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาของโจทก์(ผู้อุทธรณ์) ในคดีของศาลจังหวัดนครนายก คดีหมายเลขแดง ที่ ๗๗๙/๒๕๕๖ เพื่อดำเนินการบังคับคดี ดังนี้

๑. ชื่อสถานประกอบการที่จำเลยทำงานอยู่ในปัจจุบัน
๒. ที่อยู่สถานประกอบการและหมายเลขโทรศัพท์สถานประกอบการ
๓. อัตราค่าจ้างที่ได้รับและจำนวนเงินสมทบที่นำส่ง

โดยปัจจุบันจำเลยได้ย้ายไปทำงานอยู่ในต่างจังหวัดและมีฐานะเป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

สำนักงานประกันสังคมจังหวัดจันทบุรีมีหนังสือที่ จบ ๐๐๒๕/๒๕๑๑ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ถึงผู้อุทธรณ์แจ้งว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอสำนักงานประกันสังคมจังหวัดจันทบุรีไม่สามารถเปิดเผยให้แก่บุคคลภายนอกได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องห้ามเปิดเผยโดยปราศจากความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล และเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดจันทบุรีดังกล่าวโดยผู้อุทธรณ์ชี้แจงว่า ศาลพิพากษาให้ผู้อุทธรณ์ชนะคดีซึ่งจำนวนเงินที่จำเลยต้องชำระเพียง

หน้า ๑ ใน ๔ หน้า

G. N. M.

๒๒,๐๐๐ บาท หากผู้ซื้อ

วิธีขอข้อมูลจากหน่วยงาน

ไม่สมควรเพราะผู้ถูกระบุข้อมูลสูงส่งและบุคคลที่เกี่ยวข้องมีคุณวุฒิ เกียรติยศ ภูมิปัญญาของศาลไม่ได้ขอโดยไม่มีเหตุอันสมควร ส่วนที่ว่าข้อมูลข่าวสารที่ผู้ถูกระบุร้องขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องห้ามเปิดเผยโดยปราศจากคำยินยอมของเจ้าของข้อมูลนั้น ในกรณีข้อเท็จจริงของผู้ถูกระบุ ข้ออ้างนี้ไม่น่าจะเป็นเหตุผลในการปฏิเสธการให้ข้อมูล

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์และผู้แทนสำนักงานประกันสังคมจังหวัดจันทบุรี และหนังสือชี้แจงเพิ่มเติมของผู้แทนสำนักงานประกันสังคมจังหวัดจันทบุรี ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ แล้วได้ความว่า ผู้อุทธรณ์เคยทำงานที่เดียวกับจำเลยซึ่งเป็นลูกหนี้ ตามคำพิพากษาของผู้อุทธรณ์ที่ศูนย์วิทย์พัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จังหวัดนครนายก โดยผู้อุทธรณ์เป็นผู้บังคับบัญชาของจำเลยซึ่งเป็นลูกจ้างของมหาวิทยาลัย ผู้อุทธรณ์ได้ให้จำเลยกู้ยืม เงินรวม ๓ ครั้ง ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ จำนวน ๗,๐๐๐ บาท ครั้งที่สองเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๖ จำนวน ๕,๐๐๐ บาท และครั้งที่สามเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๖ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท ผู้อุทธรณ์ชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ ว่า การกู้ยืมครั้งแรกเดิมมิได้ทำสัญญากู้ และมีได้คิดดอกเบี้ยแต่เมื่อจำเลยมาขอกู้ในครั้งที่สอง และครั้งที่สามจึงได้ทำสัญญากู้ยืมทั้งสามครั้ง โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ผู้อุทธรณ์ให้จำเลยกู้ยืมเงินเนื่องจากเห็นว่าจำเลยเป็นผู้ได้ บังคับบัญชาและมีหนี้สินมากจึงสงสาร ทั้งในการให้กู้ยืมครั้งที่สามก็เพื่อให้จำเลยนำไปรักษาตาที่ได้ รับอุบัติเหตุจากการทำงานแต่ไม่ได้รับเงินช่วยเหลือจากสำนักงานประกันสังคมเพราะขณะเกิดเหตุ เป็นเวลาเลิกงานแล้ว ต่อมาจำเลยได้ลาออกจากงานและย้ายไปอาศัยที่จังหวัดชลบุรีโดยไม่ชำระหนี้ ให้ผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จึงยื่นฟ้องต่อศาลจังหวัดนครนายกให้จำเลยชำระหนี้แก่ผู้อุทธรณ์ ต่อมาศาล จังหวัดนครนายกได้มีคำพิพากษาตามคดีหมายเลขแดง ที่ ๗๗๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๖ ให้จำเลยชำระเงินจำนวน ๒๒,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ให้แก่ผู้ อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์สืบทราบว่าจำเลยใช้สิทธิประกันสังคมที่โรงพยาบาลเปาโลเมโมเรียล จังหวัด ชลบุรี และเนื่องจากผู้อุทธรณ์ได้ย้ายไปทำงานที่มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสารสนเทศจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี จึงขอให้สำนักงานประกันสังคมจังหวัดจันทบุรีเปิดเผยสถานที่ทำงาน ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ ที่ทำงาน ค่าจ้างและจำนวนเงินสมทบของจำเลย เพื่อทำการสืบทรัพย์ชำระหนี้ต่อไป ทั้งนี้ผู้อุทธรณ์ ได้สืบหาทรัพย์สินของจำเลยจากสำนักงานขนส่งจังหวัดจันทบุรีและสำนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี แต่ ยังไม่ได้รับคำตอบจากสำนักงานขนส่งจังหวัด ส่วนสำนักงานที่ดินจังหวัดปฏิเสธโดยอ้างว่าเป็นข้อมูล

เธอต้องเสียค่าจ้างเธอต้องเสียค่าจ้างสิบทวิทย์เป็นหมื่นบาทก็ไม่คุ้มค่า
ราชการ ในกรรการการ ในกรณีของผู้อุทธรณ์ ไม่น่าจะเข้าข่ายการ
 บังคับจ่ายค่าจ้างแบบใดก็ได้จ่ายค่าจ้างแบบใดก็ได้โดยจ่ายแบบอื่นแทนได้ 2 ข้อเขียน

ส่วนบุคคล ผู้แทนสำนักงานประกันสังคมจังหวัดจันทบุรีชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ ว่า สำนักงานประกันสังคมจังหวัดจันทบุรีปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องห้ามเปิดเผยโดยปราศจากความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล และเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ สำนักงานประกันสังคมมิใช่สถานที่สืบทรัพย์ การเปิดเผยมิได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะและจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ เนื่องจากเป็นเรื่องระหว่างเอกชน เป็นการปล่อยเงินกู้ส่วนตัว ซึ่งผู้ปล่อยกู้ประสงค์ต่อดอกผลโดยไม่ระมัดระวังเพราะให้จำเลยกู้ยืมถึง ๓ ครั้ง ผู้อุทธรณ์น่าจะมิได้ถูกหนี้หลายราย ถ้าผู้อุทธรณ์ต้องการช่วยเหลือจำเลยก็สามารถแถลงต่อศาลได้ว่าไม่ประสงค์ดอกเบี้ย แต่ผู้อุทธรณ์มิได้กล่าวถึง ส่วนที่ผู้อุทธรณ์แจ้งว่าให้จำเลยยืมครั้งที่ ๓ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท เพื่อช่วยเหลือทางการแพทย์เนื่องจากเห็นว่าจำเลยประสบอุบัติเหตุนั้นก็ไม่มีน้ำหนักเนื่องจากสำนักงานประกันสังคมจะให้การดูแลอยู่แล้วโดยจ่ายค่ารักษาเบื้องต้น จำนวน ๓๕,๐๐๐ บาท และจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้กรณีต้องหยุดงาน ๖๐ เปอร์เซ็นต์ของเงินเดือนที่ผู้ประกันตนได้รับ และผู้แทนสำนักงานประกันสังคมจังหวัดจันทบุรีมีหนังสือลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ แจ้งต่อคณะกรรมการฯ ว่าสำนักงานประกันสังคมจังหวัดจันทบุรีได้สอบถามข้อเท็จจริงจากจำเลยแล้วแจ้งว่า จำเลยไม่ได้กู้เงินผู้ใดและไม่เคยได้รับบาดเจ็บใดๆ ทั้งสิ้น จะมีก็แต่ภรรยาซึ่งมิได้จดทะเบียนสมรสและปัจจุบันหย่าร้างกันแล้วเป็นผู้ไปกู้ ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับผู้อุทธรณ์ที่คณะกรรมการฯ ขอให้ตรวจสอบว่าผู้อุทธรณ์เป็นนายทุนเงินกู้หรือไม่ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดจันทบุรียังมิได้มีการสอบข้อเท็จจริงไว้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงเรื่องนี้รับฟังเป็นที่ยุติตามที่ปรากฏในคำพิพากษาศาลจังหวัดนครนายกว่า จำเลยได้ทำสัญญากู้ยืมเงินผู้อุทธรณ์ จำนวน ๓ ครั้ง รวมเป็นเงิน ๒๒,๐๐๐ บาท มิใช่ภรรยาที่มิได้จดทะเบียนสมรสของจำเลยเป็นผู้กู้ยืมตามที่จำเลยกล่าวอ้าง และกรณีนำเชื่อตามกับผู้อุทธรณ์อ้างว่า ผู้อุทธรณ์ได้ให้จำเลยกู้ยืมเงินเนื่องจากจำเลยเป็นผู้ได้บังคับบัญชาของผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์เห็นว่าจำเลยได้รับความเดือดร้อนเพราะมีปัญหาหนี้สินและประสบอุบัติเหตุจึงเกิดความสงสาร ดังนั้น การที่ผู้อุทธรณ์ให้กู้ยืมเงินแก่จำเลยจึงเป็นการที่ผู้อุทธรณ์ให้ความช่วยเหลือสงเคราะห์จำเลยด้วยความเอื้ออาทรระหว่างผู้ร่วมงานและในฐานะผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาโดยมิได้ประสงค์ประโยชน์ทางธุรกิจมาแต่แรก การขอข้อมูลดังกล่าวจึงมีเหตุผลอันสมควรตามความจำเป็นของผู้อุทธรณ์และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในกรณีนี้ไม่ก่อให้เกิดภาระแก่เจ้าหน้าที่จนกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติของสำนักงานประกันสังคมแต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์

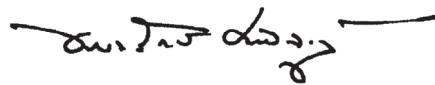
ถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ได้เสียของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว จึงเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีมติให้สำนักงานประกันสังคมเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ พร้อมทั้งสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้แก่ผู้อุทธรณ์

(นายสมยศ เชื้อไทย)

หัวหน้าคณะที่ ๓

(นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์)

กรรมการ

(นายฮึกหาญ โทมศักดิ์)

กรรมการ

(นายวรเจตน์ ภาศิริรัตน์)

กรรมการ

(ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๘๒ /๒๕๕๘
เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร
ส่วนบุคคลของผู้ประกันตน

ผู้อุทธรณ์ : บริษัททิพย์ประกันภัย จำกัด (มหาชน)
โดย นายพรศักดิ์ วิชาสถานนท์ ผู้รับมอบอำนาจ
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานประกันสังคม

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๘ ถึงผู้อำนวยการฝ่ายทะเบียนผู้ประกันตน สำนักงานประกันสังคม แจ้งว่า ผู้อุทธรณ์เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดทำประกันภัยทุกชนิด ในการดำเนินงานขององค์กรจำเป็นต้องติดตามหนี้สินต่างๆ ไม่ว่าจากคู่กรณีที่ชนรยนต์ผู้เอาประกันและไม่ยินยอมชดใช้ค่าเสียหาย รวมทั้งกรณีที่จะต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลเพื่อดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้กระทำละเมิดอันเป็นการบริหารงานเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายและหนี้สูญที่อาจเกิดขึ้นได้ ผู้อุทธรณ์จึงมีความประสงค์ขอตรวจ และคัดถ่ายสำเนาข้อมูลข่าวสารของบุคคล จำนวน ๖๕ ราย ซึ่งเป็นผู้ที่ถูกศาลพิพากษาให้ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้อุทธรณ์ในฐานะผู้กระทำละเมิดว่า ปัจจุบันทำงานที่บริษัทเอกชนใด อยู่ในฐานะเป็นผู้ประกันตนหรือไม่ อัตราเงินเดือนๆ ละเท่าใด เพื่อผู้อุทธรณ์จะได้ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายในการอายัดเงินเดือนของบุคคลนั้นๆ ชำระหนี้ตามคำพิพากษาต่อไป ผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียในกรณีดังกล่าวจึงร้องขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

หน้า ๑ ใน ๕ หน้า

กองเงินสมทบ สำนักงานประกันสังคม มีหนังสือที่ รง ๐๖๐๔/๐๖๒๖ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๘ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอโดยให้เหตุผลว่า เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มาตรา ๑๐๐ ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้ใดเปิดเผยข้อเท็จจริงใดเกี่ยวกับกิจการของนายจ้างอันเป็นข้อเท็จจริงที่ตามปกติวิสัยของนายจ้างจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้เนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติราชการเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครองแรงงาน หรือการสอบสวน หรือการพิจารณาคดี” ประกอบกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน (๕) รายงานทางการแพทย์ หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร และ (๖) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยหรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือที่ ๐๘๘/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๘ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแจ้งว่า ผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งสำนักงานประกันสังคมที่ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ โดยผู้อุทธรณ์เห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ร้องขอมิได้เป็นข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับกิจการของนายจ้าง หรือที่ตามปกติพึงสงวนไว้ ซึ่งการที่นายจ้างจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ย่อมต้องแจ้งจำนวนลูกจ้างและอัตราเงินเดือนให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ซึ่งเป็นวิธีปฏิบัติอยู่แล้ว รวมทั้งตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานยังได้กำหนดให้นายจ้างจะต้องออกหนังสือรับรองการทำงานของลูกจ้าง ระยะเวลา และอัตราเงินเดือนในขณะที่พ้นสภาพจากการเป็นพนักงาน และแม้มาตรา ๑๕ (๕) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จะบัญญัติให้หน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ แต่ก็ยังมีข้อยกเว้นตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวที่บัญญัติว่า “หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความดูแลของตนต่อ

หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่น โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ทำให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมีได้เว้นแต่เป็นการเปิดเผยดังต่อไปนี้ (๘) ต่อศาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อเท็จจริง” เมื่อลูกหนี้ตามคำพิพากษาดังกล่าวเพิกเฉยไม่ชำระหนี้ ผู้อุทธรณ์ย่อมมีอำนาจที่จะตรวจสอบคัดถ่ายสำเนาเอกสาร รวมทั้งข้อมูลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาของตนเพื่อให้ปฏิบัติตามคำพิพากษา และจากการขอข้อมูลดังกล่าวมิได้ทำให้บุคคลนั้นๆ ได้รับความเสียหายแต่อย่างใด ผู้อุทธรณ์จึงขออุทธรณ์คำสั่งสำนักงานประกันสังคมที่ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์และผู้แทนสำนักงานประกันสังคม และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วได้ความว่า ผู้อุทธรณ์เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาของลูกหนี้ จำนวน ๖๕ ราย ในมูลหนี้ละเมิดซึ่งลูกหนี้ดังกล่าวได้กระทำความผิดทำให้รถยนต์ของผู้เอาประกันภัยซึ่งได้ทำประกันไว้ต่อผู้อุทธรณ์ได้รับความเสียหาย และศาลมีคำพิพากษาลงถึงที่สุดให้ลูกหนี้ชำระหนี้ แต่ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ โดยมีจำนวนเงินที่เป็นหนี้ต่อรายประมาณ ๒ - ๓ หมื่นบาท ลูกหนี้จำนวนดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ที่ศาลมีคำพิพากษาในปี พ.ศ. ๒๕๔๑ นอกจากลูกหนี้จำนวนดังกล่าวยังมีลูกหนี้ของผู้อุทธรณ์อีกเป็นจำนวนมากที่ผู้อุทธรณ์ได้มอบหมายให้ผู้รับมอบอำนาจรายอื่นติดตามบังคับชำระหนี้ ส่วนกรณีลูกหนี้ตามคำพิพากษา จำนวน ๖๕ รายดังกล่าว ผู้อุทธรณ์ได้ติดตามให้ลูกหนี้ชำระหนี้ตามคำพิพากษาโดยสืบหาข้อมูลทรัพย์สินของลูกหนี้จากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สำนักทะเบียนราษฎร กรมการขนส่งทางบก และสำนักงานประกันสังคม ซึ่งกรณีสำนักงานประกันสังคมนั้นผู้อุทธรณ์ได้ขอตรวจสอบและคัดถ่ายสำเนาข้อมูลเกี่ยวกับฐานะของลูกหนี้ว่าเป็นผู้ประกันตนหรือไม่ ปัจจุบันทำงานที่บริษัทเอกชนใดและอัตราเงินเดือนๆ ละเท่าใด เพื่อดำเนินการอายัดเงินเดือนของลูกหนี้ชำระหนี้ตามคำพิพากษา แต่สำนักงานประกันสังคมปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอโดยอ้างเหตุผลตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มาตรา ๑๐๐ และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ (๕) และ (๖) และผู้อุทธรณ์ขอข้อมูลจำนวนมารายทั้งไม่แน่ใจว่าลูกหนี้จำนวนดังกล่าวเป็นผู้ประกันตนหรือไม่ สำนักงานประกันสังคมจะต้องจำแนกข้อมูลตามที่

ผู้อุทธรณ์ร้องขอออกจากข้อมูลที่จัดเก็บ ทำให้เป็นการแก่เจ้าหน้าที่สำนักงานประกันสังคม ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลที่นายจ้างและลูกจ้างผู้ประกันตนให้ไว้ต่อสำนักงานประกันสังคม โดยไม่ประสงค์ให้เปิดเผยต่อบุคคลภายนอก หากสำนักงานประกันสังคมนำไปเปิดเผยต่อไปจะไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากนายจ้างและลูกจ้างผู้ประกันตนในการให้ข้อมูลอันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมเสื่อมประสิทธิภาพ ทั้งนี้ สำนักงานประกันสังคมจะให้ข้อมูลผู้ประกันตนในกรณีที่เป็นคดีอาญา ส่วนคดีแพ่งเจ้าหน้าที่ควรต้องไปดำเนินการสืบหาทรัพย์เอง

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอข้างต้นเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่สำนักงานประกันสังคมได้มาตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เพื่อประโยชน์ของนายจ้างและลูกจ้างตามที่กำหนดในกฎหมายดังกล่าว ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวว่านายจ้างและลูกจ้างไม่ประสงค์จะให้เปิดเผยต่อบุคคลภายนอก และหากผู้อุทธรณ์ได้รับข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปเพื่อประโยชน์ในการบังคับชำระหนี้ก็จะกระทบต่อสิทธิความเป็นอยู่ส่วนตัวและสภาพการทำงานของลูกจ้าง ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งอาจทำให้นายจ้างและลูกจ้างขาดความเชื่อถือต่อระบบประกันสังคมได้ ในขณะที่เดียวกันก็จะทำให้สำนักงานประกันสังคมกลายเป็นสำนักงานติดตามชำระหนี้ของเจ้าหน้าที่ และจะทำให้สำนักงานประกันสังคมไม่ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายประกันสังคมกำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพได้ นอกจากนั้น ข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานประกันสังคมมีอยู่ก็มีใช่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินอันเป็นวัตถุแห่งการชำระหนี้โดยตรง การบังคับชำระหนี้ของผู้อุทธรณ์เป็นความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่กับลูกหนี้ซึ่งเจ้าหน้าที่ยังมีหนทางอื่นในการดำเนินการเพื่อบังคับชำระหนี้ หรือวางระบบการประกันการชำระหนี้เพื่อให้การบังคับชำระหนี้มีประสิทธิภาพ กรณีนี้จึงยังไม่มีเหตุผลความจำเป็นเพียงพอถึงขนาดที่จะใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในระบบประกันสังคมดังกล่าวแต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ได้เสียของเอกชนที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอจึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่อาจเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

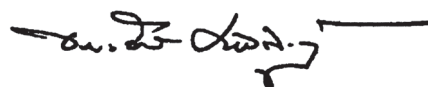
อนึ่ง หากผู้อุทธรณ์เห็นว่าไม่มีหนทางอื่นที่จะติดตามบังคับชำระหนี้จากลูกหนี้ผู้ทำละเมิดได้ ผู้อุทธรณ์ก็อาจจะริเริ่มผลักดันให้มีการวางมาตรการ แนวทาง ตลอดจนการออกกฎหมายเพื่อประโยชน์ในการติดตามหนี้ในระบบประกันภัยโดยเฉพาะต่อไป

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีมติให้ยกอุทธรณ์

หัวหน้าคณะที่ ๓

(นายสมยศ เชื้อไทย)

กรรมการ

(นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์)

กรรมการ

(นายสีกหาญ โดมรศักดิ์)

กรรมการ

(นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์)

กรรมการผู้รับผิดชอบจำนวนอุทธรณ์

(ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์)

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๔๘

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๘๖ /๒๕๕๘

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
ของผู้ประกันตน

ผู้อุทธรณ์ :
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานประกันสังคม

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ ถึงผู้อำนวยการกองเงินสมทบ สำนักงานประกันสังคม ว่าผู้อุทธรณ์เป็นโจทก์ในคดีของศาลแขวงสมุทรปราการ และศาลแขวงอื่นๆ เป็นคดีแพ่ง มีความประสงค์ขอตรวจและขอสำเนารายการของลูกหนี้ตามคำพิพากษาของศาลทั้งหมด จำนวน ๘ ราย เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดี

กองเงินสมทบ สำนักงานประกันสังคม มีหนังสือที่ รง ๐๖๐๔/๕๖๗๗ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ ถึงผู้อุทธรณ์ว่า กองเงินสมทบไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอได้ ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม มาตรา ๑๐๐ ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้ใดเปิดเผยข้อเท็จจริงใดเกี่ยวกับกิจการของนายจ้างอันเป็นข้อเท็จจริงที่ตามปกติวิสัยของนายจ้างจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้เนื่องจากการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติราชการเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครองแรงงาน หรือการสอบสวน หรือการพิจารณาคดี” ประกอบกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ (๖) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ถึงผู้อำนวยการกองเงินสมทบ สำนักงานประกันสังคม ว่า ตามที่ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ ถึงผู้อำนวยการกองเงินสมทบ สำนักงานประกันสังคม ร้องขอสำเนารายการข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของลูกหนี้ตาม

หน้า ๑ ใน ๓ หน้า

คำพิพากษา จำนวน ๘ ราย นั้น ผู้อุทธรณ์มีความประสงค์ขอสำเนารายการประวัติการทำงานของลูกหนี้ตามคำพิพากษาทั้งหมด โดยอาศัยเหตุตามหนังสือของผู้อุทธรณ์ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ ดังกล่าว ประกอบกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๔ (๘) และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๘ ซึ่งใช้สิทธิในการรับทราบข้อมูลข่าวสารไว้

ต่อมาผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ถึงนายวิชณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานประกันสังคมดังกล่าว โดยผู้อุทธรณ์แจ้งว่า ผู้อุทธรณ์ขอใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นเวลานานแล้ว ผู้อุทธรณ์ยังมิได้รับสำเนารายการข้อมูลข่าวสารที่ร้องขอจากสำนักงานประกันสังคมแต่อย่างใด และสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีมีหนังสือที่ นร ๐๔๑๑ (ลร.๖)/๑๕๘ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ถึงปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ส่งเรื่องดังกล่าวให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณาดำเนินการต่อไป

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานประกันสังคม และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอข้างต้นเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่สำนักงานประกันสังคมได้มาตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เพื่อประโยชน์ของนายจ้างและลูกจ้างตามที่กำหนดในกฎหมายดังกล่าว ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวแก่นายจ้างและลูกจ้าง ไม่ประสงค์จะให้เปิดเผยต่อบุคคลภายนอก และหากผู้อุทธรณ์ได้รับข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปเพื่อประโยชน์ในการบังคับชำระหนี้ก็จะกระทบต่อสิทธิความเป็นอยู่ส่วนตัวและสภาพการทำงานของลูกจ้าง ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งอาจทำให้นายจ้างและลูกจ้างขาดความเชื่อถือต่อระบบประกันสังคมได้ ในขณะเดียวกันก็จะทำให้สำนักงานประกันสังคมกลายเป็นสำนักงานติดตามชำระหนี้ของเจ้าหนี้ และจะทำให้สำนักงานประกันสังคมไม่อาจดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายประกันสังคมกำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพได้ นอกจากนั้น ข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานประกันสังคมมีอยู่ก็มีใช่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินอันเป็นวัตถุแห่งการชำระหนี้โดยตรง การบังคับชำระหนี้ของผู้อุทธรณ์เป็นความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้ซึ่งเจ้าหนี้ยังมีหนทางอื่นในการดำเนินการเพื่อบังคับชำระหนี้ หรือวางระบบการประกันการชำระหนี้เพื่อให้การบังคับชำระหนี้มีประสิทธิภาพ กรณีนี้จึงยังไม่มีเหตุผลความจำเป็นเพียงพอถึงขนาดที่จะใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในระบบประกันสังคมดังกล่าวแต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ได้เสียของเอกชนที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอจึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่อาจเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีมติให้ยกอุทธรณ์

(นายสมยศ เชื้อไทย)

หัวหน้าคณะที่ ๓

(ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์)

กรรมการ

(นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์)

กรรมการ

(นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์)

กรรมการ

(นายอิกทัญ โตมรศักดิ์)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๙๕ /๒๕๕๘
เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของผู้ประกันตน

ผู้อุทธรณ์ : บริษัทสแตนดาร์ด ชาร์เตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด และ
บริษัท ไพรมัส ลีสซิ่ง จำกัด
โดยนายตระกูล ศรีสุวรรณ ผู้รับมอบอำนาจ
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานประกันสังคม

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือไม่ลงวันที่ จำนวน ๓ ฉบับ ถึงผู้อำนวยการ
กองเงินสมทบ สำนักงานประกันสังคม ว่า ผู้อุทธรณ์เป็นเจ้าของหนี้ตามคำพิพากษาของศาลในมูลหนี้
เช่าซื้อรถยนต์มีความประสงค์จะขอตรวจสอบรายชื่อลูกหนี้ตามคำพิพากษา จำนวน ๑๓๒ ราย ว่า
เป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ หรือไม่ และขอทราบหมายเลข
ประจำตัวผู้ประกันตน ชื่อและที่ตั้งของที่ทำงานของผู้ประกันตน ทั้งนี้ เพื่อดำเนินการบังคับคดีให้
ผู้อุทธรณ์ได้รับชำระหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๑๔ ประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๑ มาตรา ๒๔๒ วรรคท้าย และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๔ (๘)

กองเงินสมทบ สำนักงานประกันสังคม มีหนังสือที่ รง ๐๖๐๔/๓๑๕๓ ลงวันที่ ๓๐
พฤษภาคม ๒๕๕๘ ถึงผู้อุทธรณ์ว่า กองเงินสมทบ สำนักงานประกันสังคม ไม่สามารถเปิดเผยข้อมูล
ดังกล่าวได้ ทั้งนี้ เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มาตรา ๑๐๐ ซึ่งบัญญัติไว้
ว่า “ผู้ใดเปิดเผยข้อเท็จจริงใดเกี่ยวกับกิจการของนายจ้างอันเป็นข้อเท็จจริงที่ตามปกติวิสัยของนายจ้าง
จะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้เนื่องจากการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผย
ในการปฏิบัติราชการเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครอง
แรงงาน หรือการสอบสวน หรือการพิจารณาคดี” ประกอบกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ

หน้า ๑ ใน ๓ หน้า

ราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน (๕) รายงานทางการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร และ (๖) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยหรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น

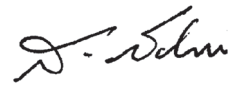
ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๘ ถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานประกันสังคม โดยขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณามีคำสั่งให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอเพราะเห็นว่า เป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้ไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียหรือไม่

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์และผู้แทนสำนักงานประกันสังคม และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอข้างต้นเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่สำนักงานประกันสังคมได้มาตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เพื่อประโยชน์ของนายจ้างและลูกจ้างตามที่กำหนดในกฎหมายดังกล่าว ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนายจ้างและลูกจ้างไม่ประสงค์จะให้เปิดเผยต่อบุคคลภายนอก และหากผู้อุทธรณ์ได้รับข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปเพื่อประโยชน์ในการบังคับชำระหนี้ก็จะกระทบต่อสิทธิความเป็นอยู่ส่วนตัวและสภาพการทำงานของลูกจ้าง ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งอาจทำให้นายจ้างและลูกจ้างขาดความเชื่อถือต่อระบบประกันสังคมได้ ในขณะเดียวกันก็จะทำให้สำนักงานประกันสังคมกลายเป็นสำนักงานติดตามชำระหนี้ของเจ้าหนี้ และจะทำให้สำนักงานประกันสังคมไม่อาจดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายประกันสังคมกำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพได้ นอกจากนั้น ข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานประกันสังคมมีอยู่ก็มีใช้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินอันเป็นวัตถุแห่งการชำระหนี้โดยตรง การบังคับชำระหนี้ของผู้อุทธรณ์เป็นความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้ซึ่งเจ้าหนี้ยังมีหนทางอื่นในการดำเนินการเพื่อบังคับชำระหนี้ หรือวางระบบการประกันการชำระหนี้เพื่อให้การบังคับชำระหนี้มีประสิทธิภาพ กรณีนี้จึงยังไม่มีเหตุผลความจำเป็นเพียงพอถึงขนาดที่จะใช้สิทธิขอดูข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในระบบประกันสังคมดังกล่าวแต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ได้เสียของเอกชนที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอจึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่อาจเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

คำวินิจฉัยที่ สค ๙๕ /๒๕๕๘

หน้า ๓ ใน ๓ หน้า

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีมติให้ยกอุทธรณ์

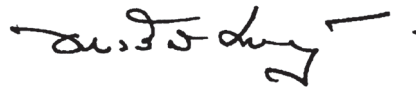
หัวหน้าคณะที่ ๓

(นายสมยศ เชื้อไทย)

กรรมการ

(ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์)

กรรมการ

(นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์)

กรรมการ

(นายอีกหาญ โคมรงค์ดี)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

(นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์)

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๘

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๑๓๑ /๒๕๕๘

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการขออนุญาตทำงานของคนต่างด้าว

ผู้อุทธรณ์ : นางชนิษฐา พู
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางาน

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ถึงผู้อำนวยการสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางาน ว่าผู้อุทธรณ์เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นของบริษัท เอส ไอ เอส บี จำกัด ทราบว่า บริษัทฯ ได้ขอใบอนุญาตทำงานให้แก่นายโคว ยิว ฮอค (Mr.-Koh Yew Hock) ตั้งแต่วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๘ ในตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ ทั้งๆ ที่ผู้อุทธรณ์ในฐานะกรรมการและผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ไม่ได้รับรู้และไม่เคยเลือกนายโคว ยิว ฮอค ให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวแต่อย่างใด ผู้อุทธรณ์จึงร้องขอสำเนาเอกสารการยื่นขอใบอนุญาตทำงาน สำเนาเอกสารประกอบการยื่นขอใบอนุญาตทำงาน และสำเนาใบอนุญาตทำงานของนายโคว ยิว ฮอค ที่บริษัท เอส ไอ เอส บี จำกัด ได้ยื่นต่อสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางาน เพื่อใช้ดำเนินคดีต่อผู้ทำเอกสารเท็จต่อไป

สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางาน มีหนังสือที่ รง ๐๓๐๗/๓๔๒๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ถึงผู้อุทธรณ์ว่า นายโคว ยิว ฮอค ทำงานในบริษัท เอส ไอ เอส บี จำกัด ตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ สำหรับข้อมูลอื่นๆ เป็นข้อมูลข่าวสารที่มีข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนบุคคลของคนต่างด้าวซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวจะต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลที่ได้ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้น เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามมาตรา ๒๔ (๑) - (๔) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งกรณีของผู้อุทธรณ์ เจ้าของข้อมูลไม่ได้ให้ความยินยอมในการเปิดเผยข้อมูลไม่เข้าข่ายข้อยกเว้นดังกล่าวข้างต้น รวมทั้งหากมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลก็จะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร สำนักบริหารแรงงานต่างด้าวจึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

หน้า ๑ ใน ๔ หน้า

ผู้ถือหุ้นมีหนังสือลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๘ ถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ผู้ถือหุ้นคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางาน ดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้ถือหุ้นและผู้แทนสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางาน และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วได้ความว่า บริษัท เอส โอ เอส บี จำกัด จดทะเบียนเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๔ มีกรรมการบริษัท จำนวน ๖ คน คือ นายโคว ยิว ฮอค นายเซง ลิม ตัน นางสาววิลาวัลย์ แก้วกนกวิจิตร นางชนิษฐา พู (ผู้ถือหุ้น) นางสาวสมพร แซ่มิ และนางสาวสมจิต โอฬารศิริกุล กรรมการซึ่งลงชื่อผูกพันบริษัท ได้คือ กรรมการสามคนลงลายมือชื่อร่วมกันและประทับตราสำคัญของบริษัท ต่อมาได้มีกรรมการของบริษัทฯ ขอลาออกจากตำแหน่งจำนวน ๒ คน คือ นายโคว ยิว ฮอค ลาออกเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และนางสาวสมพร แซ่มิ ลาออกเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ โดยนายโคว ยิว ฮอค และนางสาวสมพร แซ่มิ ยังมีฐานะเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ อยู่

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ผู้ถือหุ้นชี้แจงว่า เมื่อนายโคว ยิว ฮอค และนางสาวสมพร แซ่มิ ลาออกจากการเป็นกรรมการของบริษัท เอส โอ เอส บี จำกัด แล้ว ผู้ถือหุ้นและนางสาวสมจิต โอฬารศิริกุล ได้แจ้งให้นางสาววิลาวัลย์ แก้วกนกวิจิตร และนายเซง ลิม ตัน ไปทำการจดทะเบียนแก้ไขเปลี่ยนแปลงกรรมการที่ได้ลาออกต่อกระทรวงพาณิชย์ ให้ถูกต้องตามความจริง แต่นางสาววิลาวัลย์ฯ และนายเซง ลิม ตัน ไม่ดำเนินการจนถึงปัจจุบัน และบริษัทฯ ไม่มีการแต่งตั้งกรรมการอื่นใดเพิ่มเติม ต่อมานายโคว ยิว ฮอค ได้ร่วมกับนางสาววิลาวัลย์ฯ และนายเซง ลิม ตัน ลงลายมือชื่อในฐานะกรรมการของบริษัทฯ ในเอกสารสำคัญหลายอย่าง เช่น แบบนำส่งงบการเงินต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และงบการเงินของบริษัทฯ ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ และ พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งทำให้บริษัทฯ และผู้ถือหุ้นได้รับความเสียหายเนื่องจากงบการเงินดังกล่าวไม่ได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นด้วยคะแนนเสียงตามข้อบังคับคือ ร้อยละ ๕๑ ของจำนวนเสียงทั้งหมด ในส่วนนี้ผู้ถือหุ้นได้ดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนไว้แล้ว นอกจากนี้ผู้ถือหุ้นทราบว่า เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๘ บริษัทฯ ได้ยื่นขอใบอนุญาตทำงานให้คนต่างด้าว คือ นายโคว ยิว ฮอค ในตำแหน่งกรรมการผู้จัดการบริษัทฯ โดยผู้ถือหุ้นไม่เคยรับรู้ และยินยอมในการเลือกตั้งให้นายโคว ยิว ฮอค ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ และเรื่องการจ้างคนต่างด้าวเข้าทำงานที่บริษัทฯ และบริษัทฯ ไม่เคยมีการประชุมผู้ถือหุ้นหรือการประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ในเรื่องดังกล่าวแต่อย่างใด การยื่นขอใบอนุญาตทำงานให้แก่คนต่างด้าวในนามบริษัทฯ เป็นหน้าที่ซึ่งจะต้องมีกรรมการลงลายมือชื่อร่วมกันสามคน และจะต้องมีผู้ถือหุ้นหรือนางสาวสมจิตฯ ซึ่งมีฐานะเป็น

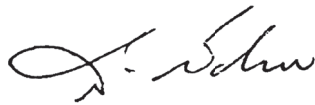
กรรมการและผู้ถือหุ้นลงลายมือชื่อด้วย แต่ผู้ถือหุ้นและนางสาวสมจิตา ไม่เคยลงลายมือชื่อในเอกสารของบริษัทฯ เพื่อใช้ประกอบการยื่นขอใบอนุญาตทำงานของนายโคว ยิว ฮอค แต่อย่างใด เนื่องจากไม่เคยรู้เห็นและยินยอมด้วยกับการขอใบอนุญาตดังกล่าว และการที่ชื่อนายโคว ยิว ฮอค และนางสาวสมพรา ยังปรากฏอยู่ในหนังสือรับรองของบริษัทฯ ทั้งที่ได้ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัทฯ แล้วนั้น เพราะกรรมการบริษัทฯ บางคนทำผิดข้อบังคับและทำละเมิดต่อผู้ถือหุ้นไม่ดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงชื่อกรรมการให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ซึ่งผู้ถือหุ้นได้ทักท้วงและยื่นฟ้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๔๕๕๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๔ เพื่อขอให้ศาลบังคับให้แก้ไขชื่อกรรมการให้ถูกต้องตามความจริง ดังนั้น การยื่นขอใบอนุญาตทำงานของนายโคว ยิว ฮอค จึงไม่เป็นความจริง ผู้ถือหุ้นจึงต้องการข้อมูลข่าวสารที่ร้องขอเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และดำเนินคดีต่อผู้ทำเอกสารเท็จต่อไป

นอกจากนั้นในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ คณะกรรมการฯ เห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ผู้ถือหุ้นร้องขออาจกระทบประโยชน์ได้เสียของนายโคว ยิว ฮอค จึงแจ้งนายโคว ยิว ฮอค เพื่อให้โอกาสทำคำคัดค้านและชี้แจงเป็นหนังสือ ซึ่งนายโคว ยิว ฮอค ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการฯ ชี้แจงคัดค้านสรุปได้ความว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้ถือหุ้นร้องขอเป็นข้อมูลส่วนบุคคลของนายโคว ยิว ฮอค ซึ่งไม่ยินยอมให้ส่วนราชการนำไปเปิดเผยแก่ผู้ถือหุ้น ผู้ถือหุ้นต้องการข้อมูลดังกล่าวเพื่อประโยชน์ส่วนตน และอาจนำไปกลั่นแกล้งนายโคว ยิว ฮอค ในทางคดีความ หากผู้ถือหุ้นเห็นว่าสิ่งที่บริษัท เอส โอ เอส บี จำกัด จ้างนายโคว ยิว ฮอค เป็นการไม่ถูกต้องผู้ถือหุ้นก็สามารถฟ้องร้องดำเนินคดีกับบริษัทฯ ได้ นายโคว ยิว ฮอค เป็นกรรมการผู้มีอำนาจคนหนึ่งของบริษัทฯ การโต้แย้งใดๆ อันเกี่ยวกับนิติกรรมของบริษัทฯ ผู้ถือหุ้นสามารถตรวจสอบจากบริษัทฯ หรือกระทรวงพาณิชย์ได้โดยตรง การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไม่เป็นประโยชน์แก่สาธารณะและเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้ถือหุ้นร้องขอคือ เอกสารการยื่นขอใบอนุญาตทำงาน เอกสารประกอบการยื่นขอใบอนุญาตทำงาน และใบอนุญาตทำงานของนายโคว ยิว ฮอค ที่บริษัท เอส โอ เอส บี จำกัด ได้ยื่นต่อสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางานนั้น เฉพาะข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับบริษัท เอส โอ เอส บี จำกัด มีผลกระทบต่อประโยชน์ได้เสียของบริษัทฯ ผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ จึงมีสิทธิได้ทราบเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ในขณะเดียวกันข้อมูลดังกล่าวอาจจะเป็นประโยชน์แก่ทางราชการในการนำมาพิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติของคนที่ขอใบอนุญาตทำงานว่า มีคุณสมบัติถูกต้องครบถ้วนตามที่ได้อนุญาตไปแล้วหรือไม่ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้ผู้ถือหุ้นทราบได้ ส่วนข้อมูลข่าวสาร

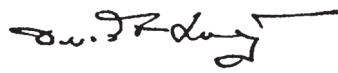
ส่วนบุคคลที่ปรากฏอยู่ในเอกสารประกอบการยื่นขอใบอนุญาตทำงานคือ หนังสือสำคัญประจำตัวฯ และหนังสือเดินทางของนายโคว ยิว ฮอค และบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้อุทธรณ์ยังไม่
มีเหตุความจำเป็นที่จะได้ทราบข้อมูลข่าวสารดังกล่าว จึงให้ปกปิดข้อมูลข่าวสารส่วนนี้ไว้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายจึงมีมติให้สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางาน เปิดเผยข้อมูล
ข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอเกี่ยวกับการขออนุญาตทำงานของนายโคว ยิว ฮอค ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ บริษัท เอส โอ เอส บี จำกัด พร้อมทั้งสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้แก่ผู้อุทธรณ์ เว้นแต่ส่วนที่เป็น
ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลให้ปกปิดไว้

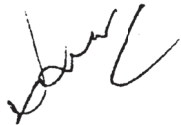
(นายสมยศ เชื้อไทย)

หัวหน้าคณะที่ ๓

(นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์)

กรรมการ

(นายอีกหาญ โดมรศักดิ์)

กรรมการ

(นายวรเจตน์ ภาศิริรัตน์)

กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๘

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค๑๓๕ /๒๕๕๘
เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานภาพพนักงาน

.....

ผู้อุทธรณ์ : นายโกมล มหาสวัสดิ์
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นายโกมล มหาสวัสดิ์ ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ขอตตรวจสอบสถานภาพทางตำแหน่งของพนักงาน ณ วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ และ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗ จำนวน ๗๘ ราย

บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) มีหนังสือ ที่ กสท บบ. (รส) /๒๑๙๕ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๘ ถึงผู้อุทธรณ์ แจ้งว่าได้ดำเนินการตรวจสอบแล้วพบว่าบุคคลที่ผู้อุทธรณ์ขอทราบสถานภาพทางตำแหน่ง จำนวน ๗๘ คน นั้น เป็นพนักงานบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) จำนวน ๕๙ คน และเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงได้ดำเนินการขอความยินยอมในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจากพนักงานเหล่านั้น ปรากฏว่ามีผู้ยินยอมให้เปิดเผย ๑ ราย ไม่ยินยอมให้เปิดเผย ๔๙ ราย และยังไม่แจ้งผล ๙ ราย

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘ ถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ได้พิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้แทนบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้อุทธรณ์เป็นพนักงานบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ตำแหน่ง วิศวกร ๗ และเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ได้ตรวจสอบทะเบียนสมาชิกสหภาพแรงงานแล้วพบรายชื่อผู้ที่

/เป็นฝ่ายบริหาร...

หน้า ๑ ใน ๓ หน้า

คำวินิจฉัย ที่ สค๑๓๕๒๕๔๘

เป็นฝ่ายบริหารบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) เป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ และระเบียบบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) จึงขอตรวจสอบสถานภาพทางตำแหน่งของพนักงาน ณ วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๖ และวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๔๗ จำนวน ๗๘ ราย บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ได้ดำเนินการตรวจสอบแล้วพบว่า บุคคลที่ผู้อุทธรณ์ขอตรวจสอบสถานภาพทางตำแหน่งนั้นเป็นพนักงานของบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) จำนวน ๕๙ ราย และเห็นว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงได้แจ้งให้เจ้าของข้อมูลให้ความยินยอมในการเปิดเผย ปรากฏว่ามีผู้ยินยอมให้เปิดเผยเพียง ๑ ราย ไม่ยินยอมให้เปิดเผย ๕๘ ราย และยังไม่แจ้งผลให้ทราบอีก ๙ ราย จึงได้เปิดเผยข้อมูลพนักงานแก่ผู้อุทธรณ์เพียงรายเดียว

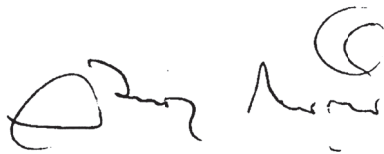
คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามบทนิยามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ “ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้น หรือมีเลขหมาย รหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้...” ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ซึ่งประกอบด้วย ชื่อ-ชื่อสกุลของพนักงาน ตำแหน่ง และส่วนงานที่สังกัดของบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๖ และวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๔๗ เป็นข้อมูลที่แสดงสถานภาพของพนักงาน มิใช่ประวัติการทำงานอันจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการมิใช่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ จึงเห็นควรให้เปิดเผยแก่ผู้อุทธรณ์ แม้ว่าพนักงานบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ตามรายชื่อดังกล่าวจะไม่ยินยอมให้เปิดเผยก็ตาม

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน

/และการบังคับ...

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๓๕/๒๕๔๘

และการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีมติให้บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) เปิดเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์

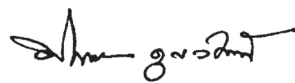
(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

หัวหน้าคณะที่ ๔

(นายดำรงค์ บุญยีน)

กรรมการ

(นางมัลลิกา คุณวัฒน์)

กรรมการ

(นายจ่านง เณลิ้มจิตร)

กรรมการ

(นายเรวัต จำเลิ้ม)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวน

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๑๑ /๒๕๕๙
เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่แก้ไขปีเกิดในทะเบียนประวัติ

ผู้อุทธรณ์ : นายกฤตวิทย์ ณ สุวรรณ
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์เป็นพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ตำแหน่ง ผู้จัดการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช มีหนังสือที่ ทท. ๒๑๑๗ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ถึงผู้อำนวยการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต ๒ ว่า ผู้อุทธรณ์เริ่มปฏิบัติหน้าที่ที่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ในการสมัครเข้าทำงานกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ผู้อุทธรณ์ ได้ยื่นสำเนาทะเบียนบ้านเป็นหลักฐานซึ่งระบุวัน เดือน ปีเกิดของผู้อุทธรณ์เป็นวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๙ ซึ่งไม่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ความจริงผู้อุทธรณ์เกิดวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๒ การ ระบุปีเกิดผิดพลาดเนื่องมาจากการลงทะเบียนเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาผิดพลาด ต่อมาผู้อุทธรณ์ได้ ขอแก้ไขข้อมูลทางทะเบียนต่อสำนักทะเบียนอำเภอเขาพนม จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งสำนักทะเบียนได้ แก้ไขข้อมูลในทะเบียนบ้านให้แล้วเมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๓๙ และสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้ สงขลา ได้บันทึกแก้ไขการเปลี่ยนแปลงชื่อสกุล และปีเกิดในทะเบียนแสดงผลการ ศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงให้แล้ว ผู้อุทธรณ์จึงมีความประสงค์ขอแก้ไขปีเกิด ในทะเบียนประวัติของผู้อุทธรณ์จาก พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็น พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง

กองการพนักงาน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีหนังสือที่ กพ. (ทบ) ๗๓๔ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ถึงผู้อำนวยการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต ๒ ว่า เอกสารการขอเปลี่ยนแปลง ปีเกิดของผู้อุทธรณ์จากเดิม พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็น พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังไม่ถูกต้องตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ ๑๐/๑๒๔๑ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๒๕ กล่าวคือ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้ สงขลา มิได้แก้ไขปีเกิดให้แต่อย่างใด ปรากฏเพียงการบันทึกในท้ายทะเบียนแสดงผลการศึกษาของ ผู้อุทธรณ์ว่า ได้มีการเปลี่ยนแปลงปีเกิดเป็น พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้าน ดังนั้น

หน้า ๑ ใน ๖ หน้า

หากผู้อุทธรณ์ยืนยันว่าเกิด พ.ศ. ๒๕๕๒ ต้องหาเอกสารใบสูติบัตร หรือใบสำคัญทางทหารที่ปรากฏว่าเกิด พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้กองการพนักงาน โดยด่วน มิฉะนั้นจะถือว่าเอกสารที่ให้ไว้กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเดิมนั้นถูกต้องแล้ว การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต ๒ จึงแจ้งผลการพิจารณาของกองการพนักงาน ให้ผู้อุทธรณ์ทราบ

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือที่ ทท.๒๕๑๙ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๗ ถึงผู้อำนวยการกองการพนักงาน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคว่า ผู้อุทธรณ์ไม่สามารถตรวจค้นเอกสารใบสูติบัตรหรือใบสำคัญทางทหารได้เนื่องจากระยะเวลาได้ล่วงเลยมานานแล้ว แต่ในการขอแก้ไขปีเกิดของผู้อุทธรณ์จากเดิม พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็น พ.ศ. ๒๕๕๒ ผู้อุทธรณ์ได้ขอแก้ไขปีเกิด ณ สำนักทะเบียนอำเภอ نابอน จังหวัดนครศรีธรรมราช และขอแก้ไขทะเบียนแสดงผลการศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้ สงขลา ที่ผู้อุทธรณ์สำเร็จการศึกษา ซึ่งสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลฯ ได้บันทึกการแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้แล้ว การที่กองการพนักงานพิจารณาเพียงทะเบียนแสดงผลการศึกษาโดยไม่พิจารณาถึงสำเนาทะเบียนบ้านเลขที่ ๑๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลนาบอน อำเภอ نابอน จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งระบุว่าแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดของผู้อุทธรณ์ จากปี พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นปี พ.ศ. ๒๕๕๒ นั้น เป็นการไม่ถูกต้อง จึงขอให้กองการพนักงานมีคำสั่งให้แก้ไขปีเกิดของผู้อุทธรณ์ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงด้วย

กองการพนักงาน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีหนังสือที่ กพ. (ทบ) ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๘ ถึงผู้อำนวยการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต ๒ ว่า กองการพนักงานไม่สามารถแก้ไขปีเกิด ตามเอกสารประกอบการขอแก้ไขของผู้อุทธรณ์ให้ได้เนื่องจากไม่ถูกต้องตามหนังสือกรมบัญชีกลางที่ ๑๐/๑๒๘๑ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๕ กล่าวคือ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้ สงขลา มิได้แก้ไขปีเกิดให้แต่อย่างใด ปรากฏเพียงบันทึกในท้ายทะเบียนแสดงผลการศึกษาของผู้อุทธรณ์ว่า ได้มีการเปลี่ยนแปลงปีเกิดเป็น พ.ศ. ๒๕๕๒ ตามหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้านเท่านั้น และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต ๒ ได้แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้อุทธรณ์ทราบแล้ว

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอุทธรณ์คำสั่งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคที่ไม่แก้ไขปีเกิดในทะเบียนประวัติของผู้อุทธรณ์ดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์และผู้แทนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วได้ความว่า ผู้อุทธรณ์เดิมมีภูมิลำเนาอยู่ที่บ้านเลขที่ ๑๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลนาบอน อำเภอทุ่งสง (ปัจจุบันเป็นอำเภอ นาบอน) จังหวัดนครศรีธรรมราช เดิมชื่อ เจือ ณ สุวรรณ ได้เข้ารับการศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนต้นที่โรงเรียนวัดอัมพวัน (ปัจจุบันคือโรงเรียนชุมชนวัดอัมพวัน) ตำบลนาบอน อำเภอ นาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนประชาอุทิศ

ตำบลนาบอน อำเภอนาบอน สำเร็จการศึกษาในระดับประโยควิชาชีพชั้นสูงจากวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ สงขลา (ปัจจุบันคือ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้ สงขลา) ได้เข้าทำงานเป็นพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๖ จนถึงปัจจุบัน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้อุทธรณ์เห็นว่า ชื่อสกุลและปีเกิดของผู้อุทธรณ์ในทะเบียนบ้านเลขที่ ๑๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช ไม่ถูกต้องจึงยื่นคำร้องต่ออำเภอนาบอน ขอแก้ไขชื่อสกุลจาก “นาคสุวรรณ” เป็น “ณ สุวรรณ” และแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดจาก ๒๔๘๙ เป็น ๕ กันยายน ๒๔๙๒ นายทะเบียนราษฎรอำเภอนาบอนสอบสวนข้อเท็จจริงแล้ว อนุญาตให้แก้ไขชื่อสกุลและวัน เดือน ปีเกิดของผู้อุทธรณ์ตามที่ร้องขอ ผู้อุทธรณ์ได้นำสำเนาทะเบียนบ้านดังกล่าวไปขอแก้ไขชื่อสกุล และปีเกิดในทะเบียนประวัติของผู้อุทธรณ์ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้ สงขลา และสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลฯ ได้บันทึกลงในทะเบียนแสดงผลการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของผู้อุทธรณ์ว่า “มีการเปลี่ยนแปลงชื่อสกุล และปีเกิด เมื่อ ๒๙ มีนาคม ๒๕๓๙ ตามหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้านแก้ไขชื่อสกุลเป็น ณ สุวรรณ และปีเกิดเป็น ๒๔๙๒” จากนั้นผู้อุทธรณ์ได้นำสำเนาทะเบียนบ้าน และสำเนาระเบียนแสดงผลการศึกษาที่แก้ไขแล้วดังกล่าวเป็นหลักฐานประกอบการขอแก้ไขชื่อสกุลและปีเกิดในทะเบียนประวัติต่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยขอแก้ไขเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคแก้ไขให้เฉพาะชื่อสกุล ส่วนปีเกิดไม่แก้ไขให้ จนกระทั่งปัจจุบันผู้อุทธรณ์เห็นว่า หากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคไม่แก้ไขปีเกิดของผู้อุทธรณ์ในทะเบียนประวัติให้ถูกต้องจะทำให้ผู้อุทธรณ์ต้องเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด ๓ ปี ต้องสูญเสียสิทธิและรายได้ในการครองชีพเป็นจำนวนมาก จึงยื่นขอแก้ไขปีเกิดในทะเบียนประวัติต่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอีก แต่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเห็นว่าหลักฐานที่ผู้อุทธรณ์ยื่นประกอบการขอแก้ไขคือ สำเนาทะเบียนบ้านเลขที่ ๑๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช และทะเบียนแสดงผลการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่ออกโดยสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้ สงขลา ของผู้อุทธรณ์ไม่ถูกต้องตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ ๑๐/๑๒๔๑ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๒๕ เรื่องหลักฐานในการสมัครเข้าปฏิบัติงานเป็นลูกจ้างประจำของส่วนราชการ ซึ่งกำหนดให้ยึดถือ วัน เดือน ปีเกิด จากหลักฐานต่อไปนี้ คือ ๑.สูติบัตร ๒.ในกรณีที่ไม่มีสูติบัตรให้ใช้ใบสำคัญทางทหารสำหรับผู้สมัครเพศชาย และ ๓.ใบสำคัญทางการศึกษาสำหรับเพศหญิง และเพศชาย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจึงไม่แก้ไขปีเกิดในทะเบียนประวัติให้ตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย คณะกรรมการฯ ได้สอบถามข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากอำเภอนาบอนในประเด็นการขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนบ้านของผู้อุทธรณ์ และจากโรงเรียนชุมชนวัดอัมพวันซึ่งเป็นสถานศึกษาแห่งแรกของผู้อุทธรณ์ในประเด็นการจัดทำสำเนาทะเบียนนักเรียน

และขอให้ส่งต้นฉบับทะเบียนนักเรียนของผู้อุทธรณ์ให้คณะกรรมการฯ ประกอบการพิจารณา ปรากฏว่า

๑. อำเภอนาบอนมีหนังสือด่วนที่สุด ที่ นศ ๑๖๑๗/๒๒๖๗ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ แจ้งว่า ผู้อุทธรณ์เคยยื่นคำร้องขอแก้ไขรายการชื่อสกุลจาก “นาคสุวรรณ” เป็น “ณ สุวรรณ” และปีเกิดจาก ๒๕๔๙ เป็น ๕ กันยายน ๒๕๔๒ ในทะเบียนบ้านเลขที่ ๑๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามคำร้องลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๓๙ จึง ส่วนสำเนารายการสอบสวนข้อเท็จจริงตามคำร้องดังกล่าวได้จัดเก็บไว้ในห้องเก็บเอกสารของสำนักทะเบียนอำเภอบน เวลานาน ปรากฏกีดกั้นจึงไม่สามารถตรวจสอบเอกสารตามคำร้องดังกล่าวได้

๒. โรงเรียนชุมชนวัดอัมพวันมีหนังสือที่ ศธ ๐๔๐๗๐.๐๑๗/๓๐๒ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ และที่ ศธ ๐๔๐๗๐.๐๑๗/๓๒๖ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ แจ้งว่า ไม่สามารถส่งเอกสารต้นฉบับทะเบียนนักเรียนของผู้อุทธรณ์ได้เนื่องจากหมดสภาพ ชำรุดเสียหายเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยไม่สามารถนำมาติดต่อให้เป็นรูปร่างได้ ส่วนสำเนาทะเบียนนักเรียนที่ผู้อุทธรณ์นำมายื่นต่อคณะกรรมการฯ นั้น ทางโรงเรียนไม่สามารถชี้แจงได้เพราะจัดทำขึ้นโดยผู้บริหารโรงเรียนชื่อนายสมบุญ คงแก้ว ซึ่งเสียชีวิตไปหลายปีแล้ว สำหรับเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องวัน เดือน ปีเกิดของผู้อุทธรณ์ที่ทางโรงเรียนยืนยันต้นฉบับได้มีเพียงใบสุทธิเท่านั้น

ต่อมาคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ได้เรียกผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดอัมพวันให้มาชี้แจงข้อเท็จจริง พร้อมทั้งนำหลักฐานต้นฉบับทะเบียนนักเรียนของผู้อุทธรณ์ที่ชำรุดเสียหาย และต้นฉบับใบสุทธิชั้นประถมศึกษาตอนต้นของผู้อุทธรณ์มาแสดง ปรากฏว่าต้นฉบับทะเบียนนักเรียนที่นำมาแสดงมีสภาพชำรุดไม่สามารถตรวจสอบวัน เดือน ปีเกิดของผู้อุทธรณ์ได้ ส่วนต้นฉบับใบสุทธิฯ ระบุว่าผู้อุทธรณ์เกิดวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ ตรงตามสำเนาใบสุทธิฯ ที่ผู้อุทธรณ์ยื่นต่อคณะกรรมการฯ นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ได้ให้ผู้อุทธรณ์ไปตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่ผู้อุทธรณ์ยื่นประกอบการขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนบ้านต่ออำเภอนาบอน และผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ แจ้งว่า เอกสารดังกล่าวได้จัดเก็บอยู่ในสภาพชำรุด ปรากฏกีดกั้นไม่มีร่องรอยที่สามารถตรวจสอบได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่จะวินิจฉัยว่าผู้อุทธรณ์เกิดในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ หรือปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ต้องยึดหลักฐานที่เชื่อถือได้ของทางราชการเป็นหลัก หลักฐานสำคัญอันดับแรกคือ สูติบัตรหรือทะเบียนคนเกิด เพราะเป็นหลักฐานที่ทางราชการออกให้แก่ประชาชนทุกคนเพื่อแสดงรายการข้อมูลเกี่ยวกับการเกิดของบุคคลแต่ละคน แต่ในกรณีที่ไม่มีสูติบัตรต้องพิจารณาเอกสารทางราชการอื่นๆ เช่น ทะเบียนบ้าน หลักฐานการศึกษาของโรงเรียนซึ่งเป็นสถานศึกษาแห่งแรกของผู้อุทธรณ์ และทะเบียนทหาร เมื่อคณะกรรมการฯ ตรวจสอบหลักฐานเอกสารใน

สำนวนอุทธรณ์ที่ได้รับจากผู้อุทธรณ์และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ประกอบกับหนังสือชี้แจงของอำเภอ นาบอน และโรงเรียนชุมชนวัดอัมพวันแล้วปรากฏว่า

๑. สุตีบัตร์ ไม่สามารถตรวจสอบได้ เนื่องจากผู้อุทธรณ์แจ้งว่า ระยะเวลาได้ล่วงเลย มานานแล้วจึงไม่อาจตรวจค้นได้

๒. ทะเบียนบ้าน ปรากฏว่าสำเนาทะเบียนบ้านเลขที่ ๑๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลนาบอน อำเภอ นาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช เดิมระบุว่าผู้อุทธรณ์เกิดปี พ.ศ. ๒๕๔๙ (ไม่ระบุวันและ เดือนเกิด) แม้อำเภอ นาบอนจะแก้ไขรายการข้อมูลวัน เดือน ปีเกิดจาก พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็น ๕ กันยายน ๒๕๕๒ แต่ก็ยังเป็นเอกสารที่มีการแก้ไขซึ่งไม่ใช่เอกสารต้นฉบับเดิม และผู้อุทธรณ์ก็ไม่สามารถนำพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการแก้ไขทะเบียนบ้านมายืนยันความถูกต้องได้

๓. หลักฐานการศึกษา

๓.๑ ต้นฉบับทะเบียนนักเรียนโรงเรียนวัดอัมพวัน ปรากฏตามที่อยู่อาศัยการ โรงเรียนชุมชนวัดอัมพวันนำมาแสดงต่อคณะกรรมการฯ เป็นต้นฉบับที่ชำรุดเสียหายเป็นชิ้นเล็ก ชิ้นน้อยจนไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าผู้อุทธรณ์เกิดวัน เดือน ปีเกิดใด จึงไม่อาจใช้เป็นหลักฐานได้ว่า ผู้อุทธรณ์เกิดวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๒

๓.๒ ต้นฉบับใบสุทธิโรงเรียนวัดอัมพวันที่อยู่อาศัยการโรงเรียนชุมชนวัดอัมพวัน นำมาแสดงต่อคณะกรรมการฯ ปรากฏว่าผู้อุทธรณ์เกิดวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑

๓.๓ ระเบียบแสดงผลการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของ ผู้อุทธรณ์จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้ สงขลา ระบุว่าผู้อุทธรณ์เกิดวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๙ และมีบันทึกท้ายเอกสารว่า “มีการเปลี่ยนแปลงชื่อสกุลและปีเกิดเมื่อ ๒๙ มีนาคม ๒๕๓๙ ตามหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้านแก้ไขชื่อสกุลเป็น ณ สุวรรณ และปีเกิดเป็น ๒๕๔๒”

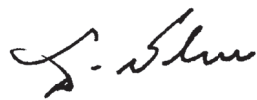
๔. หลักฐานด้านการทหาร ผู้อุทธรณ์ไม่อาจหาหลักฐานมาแสดงได้ และการไฟฟ้า ส่วนภูมิภาคตรวจสอบไปยังสัสดีจังหวัดนครศรีธรรมราชแล้ว สัสดีจังหวัดนครศรีธรรมราชแจ้งว่า บัญชี ทหารกองเกิน (แบบ สด. ๑) ซึ่งผู้อุทธรณ์ไปแสดงตนลงบัญชีทหารกองเกินไว้เมื่ออายุครบ ๑๗ ปี เก็บรักษาอยู่ที่อำเภอท้องที่รับลงบัญชีทหารกองเกิน คือ อำเภอ นาบอน และเมื่อได้ตรวจสอบไปที่ อำเภอ นาบอน สัสดีอำเภอ นาบอนแจ้งว่า ไม่สามารถตรวจสอบหลักฐานทางทหารของ ผู้อุทธรณ์ได้เนื่องจากเพลิงไหม้ที่ว่าการอำเภอ นาบอนเมื่อปี ๒๕๒๕

เมื่อพิจารณาเอกสารหลักฐานต่างๆ ข้างต้นแล้วเห็นว่า กรณีนี้ผู้อุทธรณ์ไม่มีสุติบัตร หรือทะเบียนคนเกิด ซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญมาแสดง ส่วนหลักฐานสำคัญอื่นคือ สำเนาทะเบียน นักเรียนโรงเรียนวัดอัมพวันเป็นสำเนาเอกสารที่ไม่มีหลักฐานยืนยันความถูกต้องในการคัดสำเนา และสำเนาทะเบียนบ้านของผู้อุทธรณ์เป็นเอกสารที่แก้ไขจากสำเนาทะเบียนนักเรียนข้างต้นมิใช่

เอกสารดั้งเดิมจึงไม่น่าเชื่อถือ คงปรากฏหลักฐานที่น่าเชื่อถือได้มีเพียงใบสุทธิชั้นประถมศึกษาตอนต้นของผู้อุทธรณ์ ซึ่งมีต้นฉบับใบสุทธิที่ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดอัมพวันมาแสดงต่อคณะกรรมการฯ อันเป็นเอกสารดั้งเดิม ที่น่าจะเชื่อว่าการเกิดวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ ผู้อุทธรณ์จึงไม่มีหลักฐานมายืนยันว่าผู้อุทธรณ์เกิดวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๒ ตามที่ขอแก้ไข

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายจึงมีมติให้ยกอุทธรณ์

หัวหน้าคณะที่ ๓

(นายสมยศ เชื้อไทย)

กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ประทีป เกษมทรัพย์)

กรรมการ

(นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์)

กรรมการ

(นายอีกหาญ โทมรศักดิ์)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

(นายวรเจตน์ ภาศิริรัตน์)

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๗๗ /๒๕๕๙
เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารการประกันสังคม

ผู้อุทธรณ์ : บริษัทเอ็มเดคอินเตอร์เนชันแนล (๑๙๙๑) จำกัด
โดยนายนิกร ฤชไพฑิตสวัสดิ์ ผู้รับมอบอำนาจ
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ ๘

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ๒ ฉบับ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๙ ถึงนายทะเบียนสำนักงานประกันสังคม สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ ๘ ว่า ผู้อุทธรณ์เป็นเจ้าของหนี้ตามคำพิพากษาของศาลของลูกหนี้ ๒ ราย ได้แก่ หนี้ซื้อขายเฟอร์นิเจอร์สำนักงานของบริษัทซัม ดีไซน์ จำกัด ลูกหนี้ และหนี้กู้ยืมเงินของนายสุกิจ บุญหลี่ ลูกหนี้ อดีตลูกจ้างของผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์มีความประสงค์จะขอตรวจสอบประวัติประกันสังคมของจำเลยทั้งสอง เพื่อติดตามให้จำเลยปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาล

สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ ๘ มีหนังสือที่ รง ๐๖๒๒/๐๕๙๑๖ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๙ ถึงผู้อุทธรณ์ว่า หน่วยงานของรัฐสามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของตนต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือหน่วยงานอื่นได้ ต่อเมื่อได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลเท่านั้น และตามมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดว่าข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่นซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคล แต่สำนักงานประกันสังคมยินยอมเปิดเผยตามคำสั่งศาล หรือคำสั่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

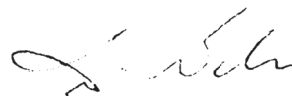
หน้า ๑ ใน ๖ หน้า

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือที่ กม. ๐๑๖/๔๙ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๙ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอุทธรณ์คำสั่งสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ ๘ ที่ไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว สรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์ประกอบธุรกิจขายเฟอร์นิเจอร์สำนักงาน และบริษัทซัมดีไซน์ จำกัด ได้สั่งซื้อเฟอร์นิเจอร์สำนักงานจากผู้อุทธรณ์เป็นเงินจำนวน ๒๓,๔๕๔.๔๐ บาท แล้วไม่ชำระหนี้ สำหรับกรณีนายสุกิจ บุญหลี นั้น เป็นอดีตลูกจ้างของผู้อุทธรณ์ ได้กู้ยืมเงินสวัสดิการของผู้อุทธรณ์เป็นเงินจำนวน ๘๐,๑๖๙.๕๐ บาท แล้วลาออกไปโดยไม่ได้ชำระหนี้เงินกู้แต่อย่างใด ผู้อุทธรณ์จึงเป็นโจทก์ฟ้องบริษัทซัม ดีไซน์ จำกัด เป็นคดีแพ่งต่อศาลแขวงพระนครเหนือ คดีหมายเลขดำที่ ๒๕๑๙/๒๕๕๐ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๙๐๒/๒๕๕๐ และฟ้องนายสุกิจ บุญหลี เป็นคดีแพ่งต่อศาลแขวงตลิ่งชัน คดีหมายเลขดำที่ ๔๓๐๐/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ ๔๖๑๐/๒๕๕๗ เพื่อให้บังคับชำระหนี้แก่ผู้อุทธรณ์ ต่อมาศาลมีคำพิพากษาให้ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ชนะคดี จำเลยในคดีทั้งสองไม่ชำระหนี้ตามคำพิพากษา ผู้อุทธรณ์ได้พยายามติดต่อบริษัทซัม ดีไซน์ จำกัด ตามที่อยู่ที่จะทะเบียนไว้กับกระทรวงพาณิชย์ และติดต่อนายสุกิจ บุญหลี ตามที่อยู่ในทะเบียนราษฎรแต่ไม่พบ จึงใช้สิทธิขอตรวจสอบข้อมูลในประวัติประกันสังคมของจำเลยทั้งสองจากสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ ๘ เพื่อติดตามให้จำเลยปฏิบัติตามคำพิพากษา แต่ได้รับการปฏิเสธ ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ ๘ ดังกล่าว และสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ ๘ มีหนังสือที่ รง ๐๖๒๒/๐๑๑๙๙๕ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารชี้แจงเพิ่มเติมว่า สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ ๘ ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอเนื่องจาก

๑. การขอข้อมูลดังกล่าวเป็นการเพิ่มภาระงาน ก่อให้เกิดผลกระทบต่อภารกิจหลักของสำนักงานประกันสังคมในการให้บริการกับสถานประกอบการ ผู้ประกันตน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทำให้การบริการเกิดความล่าช้าและส่งผลกระทบต่อสำนักงานประกันสังคมไม่สามารถให้บริการตามวิสัยทัศน์ของการเป็นองค์กรชั้นนำในการให้บริการได้

๒. สถานประกอบการ หน่วยงานราชการ หน่วยงานอื่นๆ ขอข้อมูลในส่วนของนายจ้าง และผู้ประกันตนในแต่ละเดือนเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ข้อมูลที่สำนักงานประกันสังคมครอบครองเป็นข้อมูลของนายจ้างประกอบด้วยรายการแสดงชื่อและที่ตั้งสถานประกอบการ

รายชื่อผู้ประกันตน อัตราค่าจ้างและประเภทกิจการ ซึ่งผู้ประกันตนมิได้เป็นผู้มอบข้อมูลให้สำนักงานประกันสังคมครอบครองแต่อย่างใดและข้อมูลดังกล่าวสำนักงานประกันสังคมมิได้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามกฎหมายประกันสังคม

๓. ในแต่ละเดือน จะมีหน่วยงานขอข้อมูลมาเป็นจำนวนมากเฉลี่ยประมาณ ๓๐๐ รายต่อเดือน ซึ่งในขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูลแต่ละราย ต้องใช้เจ้าหน้าที่และเวลาพอสมควร ซึ่งมีผลกระทบกับปริมาณเจ้าหน้าที่ที่ต้องให้บริการผู้ประกันตนและนายจ้างที่ติดต่อมา โดยเฉพาะหน่วยบริการจะมีผู้รับบริการจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงกลางเดือนและปลายเดือน หากเปิดเผยข้อมูลจะทำให้ปริมาณการขอข้อมูลติดตามหนี้เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ ๘ จะต้องทำหน้าที่เปิดเผยข้อมูลเป็นภารกิจหลัก ส่วนภารกิจของสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ ๘ ในการบริการเป็นภารกิจรอง

๔. ผู้ประกันตนได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อสำนักงานประกันสังคมเป็นจำนวนมาก เนื่องจากได้รับความเดือดร้อนจากการเปิดเผยข้อมูลของสำนักงานประกันสังคม ทำให้เจ้าหน้าที่ติดตามทวงหนี้ ซึ่งบางครั้งมีการข่มขู่และคุกคามในการดำรงชีวิต ต้องอพยพย้ายหนี และต้องเป็นผู้ว่างงานในที่สุด อันนำความเดือดร้อนมาสู่ครอบครัวและสังคม นอกจากนี้ผู้ประกันตนและผู้เดือดร้อนจะเสื่อมศรัทธาต่อระบบประกันสังคมทำให้การใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ และไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่สำนักงานประกันสังคมตั้งไว้

๕. สำนักงานประกันสังคมไม่ใช่องค์กรที่จัดตั้งมาเพื่อติดตามชำระหนี้ หรือเป็นองค์กรในการสืบทรัพย์เพราะไม่มีสิทธิ เอกสารสิทธิ สิทธิใดๆ ที่เป็นของผู้ประกันตนไว้ในครอบครอง เจ้าหน้าที่ควรแสวงหาจากองค์กรอื่น เช่น กรมการขนส่ง กรมที่ดิน เป็นต้น หากเปิดเผยข้อมูลจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายประกันสังคมเสื่อมประสิทธิภาพ นายจ้าง ผู้ประกันตนจะเสื่อมศรัทธา อันจะเกิดความเสียหายต่อระบบประกันสังคม

๖. มาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้กำหนดมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อเท็จจริงใดๆ เกี่ยวกับกิจการของนายจ้างอันเป็นข้อเท็จจริงตามปกติวิสัยของนายจ้างที่รายงานไว้ไม่ให้เปิดเผย เว้นแต่เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครองแรงงาน เพื่อการสอบสวนการพิจารณาคดี ดังนั้นการสืบทรัพย์ของเจ้าหน้าที่ไม่อยู่ในมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

หากสำนักงานประกันสังคมเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของนายจ้างให้แก่ผู้อุทธรณ์จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ และมีผลกระทบต่อนายจ้าง ผู้ประกันตนในการ

ประกอบอาชีพ รวมทั้งกระทบกระเทือนถึงประโยชน์สาธารณะ อันได้แก่ผู้ประกันตน จำนวน ๘ ล้านคน และบุคคลผู้มีสิทธิรับประโยชน์ทดแทนบางกรณี อันได้แก่ บิดา มารดา คู่สมรส และบุตร และเห็นว่าผู้อุทธรณ์สามารถหาวิธีการป้องกันการค้างชำระหนี้ได้หลายวิธี ควรแก้ไขที่ต้นเหตุ ไม่ใช่แก้ที่ปลายเหตุ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอแยกได้เป็น ๒ ส่วน คือ การขอข้อมูลประวัติประกันสังคมของบริษัทซัม ดีไซน์ จำกัด และข้อมูลสถานที่ทำงานของนายสุกิจ บุญหลี่

กรณีการขอข้อมูลในประวัติประกันสังคมของบริษัทซัม ดีไซน์ จำกัด ซึ่งผู้อุทธรณ์เป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจขายเฟอร์นิเจอร์สำนักงาน และได้ขายเฟอร์นิเจอร์สำนักงานให้บริษัทซัม ดีไซน์ จำกัด แต่บริษัทซัม ดีไซน์ จำกัด ไม่ชำระหนี้ ผู้อุทธรณ์จึงเป็นโจทก์ฟ้องบริษัทซัม ดีไซน์ จำกัด เป็นจำเลย ต่อมาศาลมีคำพิพากษาให้ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ชนะคดี จำเลยไม่ชำระหนี้ตามคำพิพากษา กรณีนี้จึงเห็นว่าหนี้ที่เกิดขึ้นเป็นหนี้ที่เกิดจากประกอบธุรกิจซื้อขายเฟอร์นิเจอร์สำนักงานระหว่างผู้อุทธรณ์กับบริษัทซัม ดีไซน์ จำกัด การบังคับชำระหนี้ของผู้อุทธรณ์เป็นความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้ซึ่งเจ้าหนี้ยังมีหนทางอื่นในการดำเนินการเพื่อบังคับชำระหนี้ หรือวางระบบการประกันการชำระหนี้เพื่อให้การบังคับชำระหนี้มีประสิทธิภาพ ประกอบกับข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานประกันสังคมได้มาตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เพื่อประโยชน์ของนายจ้างและลูกจ้างตามที่กำหนดในกฎหมายดังกล่าว ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนายจ้างและลูกจ้างไม่ประสงค์จะให้เปิดเผยต่อบุคคลภายนอก และหากผู้อุทธรณ์ได้รับข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปเพื่อประโยชน์ในการบังคับชำระหนี้ก็จะทำให้นายจ้างและลูกจ้างขาดความเชื่อถือต่อระบบประกันสังคมได้ ในขณะเดียวกันก็จะทำให้สำนักงานประกันสังคมกลายเป็นสำนักงานติดตามชำระหนี้ของเจ้าหนี้ และอาจเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานประกันสังคมได้ นอกจากนี้ข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานประกันสังคมมีอยู่ก็มีใช้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินอันเป็นวัตถุแห่งการชำระหนี้โดยตรง กรณีนี้จึงยังไม่มีเหตุผลความจำเป็นเพียงพอถึงขนาดที่จะใช้สิทธิขอดูข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในระบบประกันสังคมดังกล่าวแต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอจึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่อาจเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

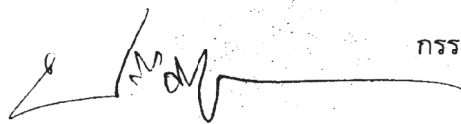
กรณีการขอข้อมูลข่าวสารสถานที่ทำงานของนายสุกิจ บุญหลี่ อดีตลูกจ้างของ
ผู้อุทธรณ์ ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอจำกัดเฉพาะสถานที่ทำงานของนายสุกิจ บุญหลี่ ซึ่งไม่ใช่
ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
แต่เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบุคคล และกรณีนี้เป็นกรณีที่ลูกจ้างกู้ยืมเงินสวัสดิการของนายจ้าง แล้ว
ลาออกไปโดยไม่ได้ชำระหนี้เงินกู้ ซึ่งเป็นหนี้ที่ผู้อุทธรณ์ให้ความช่วยเหลือสงเคราะห์แก่ลูกจ้างอัน
เป็นสวัสดิการระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างซึ่งเป็นความสัมพันธ์ภายในบริษัท และการขอข้อมูลเป็นการ
จำกัดเฉพาะราย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในกรณีนี้จึงไม่ก่อให้เกิดภาระแก่เจ้าหน้าที่จนกระทบ
ต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติของสำนักงานประกันสังคมแต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการ
ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้อง
ประกอบกันแล้ว ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอจึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการ
แผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายจึงมีมติให้ยกอุทธรณ์กรณีการอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูล
ข่าวสารเกี่ยวกับบริษัทซัม ซิง จำกัด และมีมติให้สำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ ๘ เปิดเผย
ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานที่ทำงานของนายสุกิจ บุญหลี่ พร้อมทั้งสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้อง
ให้แก่ผู้อุทธรณ์

หัวหน้าคณะที่ ๓

(นายสมยศ เชื้อไทย)

กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์)

คำวินิจฉัยที่ สค ๓๓ /๒๕๕๙

หน้า ๖ ใน ๖ หน้า

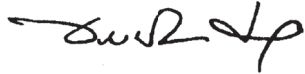
กรรมการ

(นายอีกหาญ โตมศักดิ์)

กรรมการ

(นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

(นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์)

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙